

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXIV

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, GEGUŽIO (MAY) 7 d., 1915 M.

No. 19

Didėji Karė.

Ant karės laukų didelių permainingų nėra, nors ir oficiališkai karė vedančių tautų raportai prieštaraujantis paduoda žinias, iš kurių sunku supaisyti, kaip ištikro yra ant karės laukų. Jeigu vieną dieną iš Berlio praneša apie sumušimus talkininkų šiaurinėje Francūzijoje ir Belgijoje, o rusų Karpatų perėjimuose, tai priešingos pusės raportų neskaicius, galima žinoti, kad ant rytojaus bus pranešta apie vokiečių sumušimą kitose karės lauko vietose. Svarbių vienok žinių visgi paslėpti negalima, pralaimėjusi pusė nors vėliau, visgi turi pranešti apie savo nepasisekimus. Ir iš šių prieštaraujančių žinių matyti, kad Francūzijoje, bent kaip kokiame vietoje, pradeda vokiečiams nesisėkti, bet už tai jie laimi Lietuvą, kur lenda vis giliau stumdami rusus; Karpatų gi kalnuose, taipgi Dardanelių jurių šiaurumoj austrių ir turkų neveik laimėjimai pasirodo ne taip dideli, kaip jie gijasi, o kaip koki neveik laimėjimai ištikro nėra laimėjimai.

Ant vakarinio karės lauko vokiečiai bombardavo francūzų portinį miestą Dunkirkę, bet nedaug nuostolių pridūrė, pasitraukė, turbūt ne iš liūso noro. Atlygindami už tai, francūzai bombarduoja tvirtiausią vokiečių tvirtovę prie Francūzijos rubežų tvirtovę Metz, atimtą 1871 m. nuo francūzų. Sugriovė jie geležinkelio stotį, bet visgi nežinia, ar prie tos tvirtovės jie ilgai užsilaikyti galės, nes, kaip rodo, taip toli Vokietijos teritorijon nedaug francūzų nužengtų galėjo. Sunkių kanuolių baterijoms nurodinėjo vietas, kur šaudyti, ties tvirtovė laikantį francūziški orlaivininkai.

Smarkiausi mušiai buvo Belgijoje, prie Ypres, kur vokiečiai buvo sutraukę daugiau kareivių ir norėjo, sumušę talkininkus, traukti prie Francūzijos porto Calais, nuo kurio Anglija yra arčiausia ir iš sunkių kanuolių galima Angliją pasiekti ir subombarduoti tvirtovę Dover. Mūsų prie Ypres vokiečiai turėjo milžiniškus nuostolius, didesnius net negu mūsų prie Soissons; talkininkų nuostoliai buvo taipgi nemaži, bet daug mažesni, negu vokiečių. Vokiečių nuostolius mūsų paduoda ant 40,000 kareivių, nors jie pats juos apskaito ant 12,000.

Sulyg Francūzijos karės ministerijos raportą, į šiaurius nuo Ypres vokiečiai stengėsi perlaužti kairįjį francūzų sparną, bet jų užpuolimas tapo atmuštas su pagalba naujų francūzų revolverinių kanuolių. Mušiuose Aisne paupimose, taipgi Champagne provincijoje vokiečiai vartojo naujus, net uždraustus tarptautiškai sutarimų ginklus, bet jie nedaug jiems pagelbėjo, nes talkininkai išmoko jau apsisaugoti nuo naujų vokiečių išradimų. Prie Tracy-de-Mont vokiečiai mėtė į francūzus stiplines dujas chloroformo prididytas, bet jų garai užkėnė patiems vokiečiams, nes vėjas migdantių garus nešė į vokiečių eiles. Prie La Pretre francūzai atmušė kelis vokiečių užpuolimus. Francūzai per visą dieną iš sunkių kanuolių bombardavo vokiečių tvirtovę Metz ir jai gana daug nuostolių pridūrė. Ši, Julien, nors vokiečiai mėgė užgimdyti, yra francūzų rankose ir francūzai, stumdami vokiečius, perkėlė savo pozicijas pusę kilometro toliau į rytus. Vosges kalnuose francūzai rodo toliau į vokiečių teritoriją neužengę, bet ir vokiečiams nepasisekė juos iš savo teritorijos išvyti.

Paskal'ai apie didelį mūsų šiaurinėse jūrose angliško laivyno su vokieškų nepatvirtinti; mažesni vienok susirėmimai povandeninių laivų su angliškais torpediniais laivais ir torpedų gaudytojais bu-

vo. Paskandinta du vokieški povandeniniai laivai, o iš viso tokių vokieškų laivų pereitą savaitę paskandinta arba tinklais pagauta 8. Už tai vokieški povandeniniai laivai išdrįsta jau atplaukti į Airijos pakrantes. Pereitą savaitę jie paskandino kelis angliškų ir neutrališkų kraštų laivus, o tame ir vieną Amerikos laivą, dėl ko ministeris Bryan rengia Vokietijai smarkų protestą, tik kas žin, ar protestai, neparemti kareiviais, daug gelbės. Bus tai jau ne pirmas Amerikos protestas, kokių Vokietija nepaklausė. Francūzijoje pagavo vėl porą vokieškų orlaivų, o kelis sunaikino. Angliškų kolonijose vėl renka ir organizuoja liuosnorių regimentus ir greitai jie bus pasiųsti ar tai Francūzijon, ar prieš turkus padėti rusams veržti Konstantinopolį. Kanada organizuoja vėl 100,000 kareivių; iš viso ji duoda Anglijai 200,000 savo kareivių; tiek jau netoli žada Australija.

Lietuvoj vokiečiams sekasi geriau. Įsiveržė vėl į Prusus rusų žaltėliai tapo iš ten išvyti, o vokiečiai įsiveržė giliau Rusijon. Paėmė jie Šiaulius; miestą tą pasitraukdami, rusai išdegino. Vokiečių patrolės atsirado prie Mintaujos ir Liepojaus, o torpediniai laiveliai pasirodė prie Palangos, o vienas atplaukė į Rygos uostą. Matyt vokiečių norima paimti Liepoją ir Rygą, ir apvaldyti Latviją. Mušiai Lietuvoj buvo ir prie Kalvarijos, ir sulyg vokiečių raportu ten rusai tapo sumušti, sulyg gi Petrogrado raportu: rusai ten sumušė vokiečius. Bet kad čia dabar vėl buvo mušis, tai aišku, kad rusų pirmutinis pranešimas nesutiko su teisybe.

Vokiečiai Lenkijoje jų apimtuose kraštuose nuo gyventojų paėmė visus rūgius, kviečius ir miežius, o gyventojams paliko tik po 55 svarus, ko turi užtekti iki pjūtė, o atimtus Vokietijon išgabeno.

Renkasi vėl didesnę vokiečių pajėgus vakarinę Lenkiją. Rusai manė, kad Hindenburg rengiasi vėl pamėginti veržti Varšavą, o jis surengė įsiveržimą Latvijon, ko rusų vadovas nesiėmė, todėl paliko ten mažai kareivių ir vokiečiai menkai ten pasipriešinimą patiko. Tik dabar, taigi pervėlė, rusų vadovas ten siunčia skaitlinges kariumenę. Bet kol ji ateis į vietą, vokiečiai gali Rygą paimti, kuri kur-kas yra svarbesnė negu Kalvarija, prie kurios nuo kelių savaičių su pritraukimais eina mušiai. Vokiečiai stengiasi apvaldyti vieną iš svarbiausių Rusijos geležinkelio linijų—liniją nuo Petrogrado Varšavon ir Virbalun.

Nuo piet-rytinio karės lauko, iš Karpatų kalnų, prieštaraujančios ateina žinios. Austrių raportas kalba apie pasekmingus mušius Lenkijoje (turbūt Galicijoje, nes tikroji Lenkijoj austrių kariumenės, turbūt, nėra). Karpatų kalnuose, tarp Orawa ir Opor, kaip užtikrina austrių raportas, jų kariumenė atmušė rusų užpuolimus ir paėmė nelaisvėn 200 rusų. Rusai gi užtikrina, jog Karpatų kalnuose gerai laikosi; bet ir jų pirmutinis pasigyrimas, buk jie apvaldė perėjimus ir turi atvirą kelią Vengrijon, pasirodė taip jau neteisingas, kaip ir austrių pasigyrimas apie išvijimą rusų iš Karpatų kalnų. Rusai Vengrijon neįsiveržė, bet ir austrai jų iš Karpatų perėjimų neįsivijo. Ten viskas pasilieka be svarbesnių permainingų.

Austrai gyvėsi, o jų pasigyrimas tuoj atkartojosi Berlio raportas, buk jie ne tik išvijo rusus iš Bukovinos, bet įsiveržė Rusijon, Besarabijon. Pasirodė vienok, kad austrių Besarabijoj

visai nėra, o rusai vėl įsiveržė Bakovinon.

Ant mušio lauko Turkijoj iki šiol nieko tikrai svarbaus neatitikto, jeigu atmeti neistatimus turkų pasigyrimus, paantrintus Berlio raportuose, apie netikėtus turkų laimėjimus ir visišką sumušimą talkininkų prie Dardanelių, apie užmušimą ir nelaisvėn paėmimą daugybės talkininkų. Sulyg turkų raportu, ypač francūzams prie Dardanelių nesisėka. Mat francūzai buvo išsodinę Azijos Dardanelių pusę žemės kariumenę, o paskui ta kariumenė vėl tapo ant laivų perkelta. Turkai sako, kad jie turėjo tai padaryti, nes tapo baltai sumušti, francūzai gi užtikrina, ir jų raportas visgi ištikimesnis negu nuo senai melais pasigarsinusių turkų, kad jie Azijoje visai nemanė pastoviai užsilaikyti; ten išsodino savo kariumenę vien todėl, kad atitraukti dalį turkų kariumenės nuo pusšalio Gallipoli ir tokiu būdu padėti anglams tą puselį apvaldyti. Kadangi tas tikslas tapo atsiektas, anglai paėmė Gallipoli, tai nebuvo reikalo ilgiau laikyti Azijoj francūzų žemės kariumenę, todėl ji tapo atgal perkelta nuo sausžemio ant laivų, o juos pergabenta Europinė Dardanelių pusėn padėti ten esantiems anglams. Sujungtos anglų ir francūzų kariumenės apvaldė tvirtovę Europinėje pusėje ir nustatė turkų kariumenę iki Maidos, kur ji mėgina atsiremti. Turkai traukiasi Trakijon; laivynai gi bombarduoja tvirtovės fortus ir griauja vieną po kitą.

Rusija rengia skaitlingą kariumenę Odessoj, kuri bus Konstantinopolin pasiųsta, o dabar nuo šiaurii rusiškų kariški laivai bombarduoja Bosforo siaurumos tvirtovės fortus. Išleisti tą kariumenę Odesson atkeliavo ir Rusijos caras.

Apie prisidėjimą talkininkų pusėj Italijos, arba Rumanijos ir Grekijos iki šiol vis nieko negirdėti. Nors jų kariumenės sumobilizuotos, bet karėn nesiėka. Derybos dar vedasi toliau. Dabur mobilizuoja savo kariumenę ir Šveicarija, nes bijosi, kad, kilus karėi Austrijos su Italija, Vokietija nemėgintų taip sulaužyti Šveicarijos neutrališkumą, kaip tai padarė Belgijoj ir nemėgintų savo kariumenę per Šveicariją pasiųsti Italijon.

Londonas. Antrasis aficieras amerikoniško laivo Gullflight, kuris tapo nuskandintas vokiečių torpeda Šiaurės jūroje, praneša, kad vokieškas povandeninis laivas nedavė jokio persėrgėjimo ir nedavė laiko jureiviams išsigelbėti nuo laivo, bet paleido torpedą į Amerikos laivą, nežinurint, kad laivas buvo po Suvenytų Valstijų neutrališką vėliavą.

Amerikos valdžia, sakoma, jau davė paliepiamą savo ambasadoriui Berline ištirti, kodėl vokiečiai taip pasielgė, lauždami tarptautiškąs teises.

Washingtonas. Suvenytų Valstijų prezidentas Wilsonas ypatingai kreipėsi prie Rusijos caro, kad rusų valdžia leistų amerikoniškiems agentams suteikti draupamą, maisto ir t.t. austrių belaisviams, kurie yra išsiųsti ir laikomi Siberijoj. Austrijos valdžia per savo ambasadorių Dr. Dumbar kreipėsi tuom tikslu prie prezidento Wilsono, prašydama jo tarpininkavimo. Siberijoj laikoma iki karės pabaigai keli šimtai tukstantų austrių belaisvių, kaip kareivių, taip ir gyventojų iš Galicijos, kuriuos nužūrėta šnipystėje.

Atėnai, Grekijoj. Grekijoj nuomonė yra pasidalinusi. Venizelos, buvusias Grekijos premieras, kuris taip puikiai vedė Grekijos reikalus laike paskutinių dviejų balkaniškų karių, yra tos nuomonės, kad Grekija privalo išnaudoti šią progą ir stoti talkininkų pusėj, kad galutinai sumušus turkus, amžinus grekų priešus. Tos pačios nuomonės yra ir didesnė dalis Grekijos gyventojų, pas kuriuos dar neužgeso senoji neapykanta prie jų tautos skriaudikų turkų.

Vienok su tokia Venizelos'o ir jo šalininkų nuomone nesutinka pats karalius Konstantinas. Karalius yra vedęs Vokietijos karierio seserį. Kaizerio sesuo, suprantama, stovi už Vokietiją ir šiaurius, tarp Karvarijos ir Lindavos, kur rusai permetė vokiečius atgal per Šešupės upę. Kalvų kaimas yra tarp Šešupės ir plianto ir vokiečiai, matomai, šioj vietoj perėjo vėl ant dešiniojo kranto už Šešupės).

Londonas. Anglų generolas Hasler tapo užmuštas laike mū-

ris pastotų labai populiariu vyru visoj Grekijoj. Jie mėgino sumazinti, arba ir visai panaikinti Venizelos'o įtaką Grekijos reikaluose ir to jie pagaliao pasiekė, kuomet Venizelos buvo priverstas rezignuoti nuo savo vietos.

Parliamentas aiškiai mato, kad dabar yra geriausia progą nukratyti nuo napkenčiamo turko ir visai jį išmesti iš Europos, bet parlamentas pats nieko padaryt negali, nes, sulyg Grekijos konstitucijos, karę apskelbti tegali tik pats karalius.

Petrogradas. Gegužio 3 d. išleista oficialis pranešimas, kuriame sakoma, kad į vakarus nuo Nemuno (t. y. Suvalkijoj) gegužio 2 d. buvo mušis, sukoncentruotas ant Šešupės (apie Kalvariją, Suvalkų gub.).

Rusų kariškoji valdžia išreiškė nuomonę, kad vokiečių įsiveržimas Šiaulių apilinkėn turėjo vietininiu tikslu perkirsti sumušimą geležinkelį tarp Liepojaus ir Kauno. Susišėmimas su Liepojaus nėra dar visai pritrauktas, nes nuo jurių Liepojaus yra apsaugojamas rusų Baltiko laivynas. Kariškoji rusų valdžia atvirai sako, kad įsiveržusieji Kauno gubernijon vokiečiai turės puseitį sunkenybių, kuomet jie turės atgal savo kraštą iš tų vietų traukti.

Gegužio 1 d. Juodųjų jurių rusiškas laivynas smarkiai bombardavo Bosforo fortus ir padarė fortuose dideles eksplozijas. Fortas Elmas buvo uždegtas. Nors turkų baterijos smarkiai atsakinėjo rusų bombardavimui, bet tas buvo be pasekmių. Rusų laivynas nuskandino turkišką garlaivį, prikrautą anglėmis ir dar kitus du didelius laivus.

Londonas. Antrasis aficieras amerikoniško laivo Gullflight, kuris tapo nuskandintas vokiečių torpeda Šiaurės jūroje, praneša, kad vokieškas povandeninis laivas nedavė jokio persėrgėjimo ir nedavė laiko jureiviams išsigelbėti nuo laivo, bet paleido torpedą į Amerikos laivą, nežinurint, kad laivas buvo po Suvenytų Valstijų neutrališką vėliavą.

Amerikos valdžia, sakoma, jau davė paliepiamą savo ambasadoriui Berline ištirti, kodėl vokiečiai taip pasielgė, lauždami tarptautiškąs teises.

Washingtonas. Suvenytų Valstijų prezidentas Wilsonas ypatingai kreipėsi prie Rusijos caro, kad rusų valdžia leistų amerikoniškiems agentams suteikti draupamą, maisto ir t.t. austrių belaisviams, kurie yra išsiųsti ir laikomi Siberijoj. Austrijos valdžia per savo ambasadorių Dr. Dumbar kreipėsi tuom tikslu prie prezidento Wilsono, prašydama jo tarpininkavimo. Siberijoj laikoma iki karės pabaigai keli šimtai tukstantų austrių belaisvių, kaip kareivių, taip ir gyventojų iš Galicijos, kuriuos nužūrėta šnipystėje.

Atėnai, Grekijoj. Grekijoj nuomonė yra pasidalinusi. Venizelos, buvusias Grekijos premieras, kuris taip puikiai vedė Grekijos reikalus laike paskutinių dviejų balkaniškų karių, yra tos nuomonės, kad Grekija privalo išnaudoti šią progą ir stoti talkininkų pusėj, kad galutinai sumušus turkus, amžinus grekų priešus. Tos pačios nuomonės yra ir didesnė dalis Grekijos gyventojų, pas kuriuos dar neužgeso senoji neapykanta prie jų tautos skriaudikų turkų.

Vienok su tokia Venizelos'o ir jo šalininkų nuomone nesutinka pats karalius Konstantinas. Karalius yra vedęs Vokietijos karierio seserį. Kaizerio sesuo, suprantama, stovi už Vokietiją ir šiaurius, tarp Karvarijos ir Lindavos, kur rusai permetė vokiečius atgal per Šešupės upę. Kalvų kaimas yra tarp Šešupės ir plianto ir vokiečiai, matomai, šioj vietoj perėjo vėl ant dešiniojo kranto už Šešupės).

Londonas. Anglų generolas Hasler tapo užmuštas laike mū-

ris pastotų labai populiariu vyru visoj Grekijoj. Jie mėgino sumazinti, arba ir visai panaikinti Venizelos'o įtaką Grekijos reikaluose ir to jie pagaliao pasiekė, kuomet Venizelos buvo priverstas rezignuoti nuo savo vietos.

Parliamentas aiškiai mato, kad dabar yra geriausia progą nukratyti nuo napkenčiamo turko ir visai jį išmesti iš Europos, bet parlamentas pats nieko padaryt negali, nes, sulyg Grekijos konstitucijos, karę apskelbti tegali tik pats karalius.

Petrogradas. Gegužio 3 d. išleista oficialis pranešimas, kuriame sakoma, kad į vakarus nuo Nemuno (t. y. Suvalkijoj) gegužio 2 d. buvo mušis, sukoncentruotas ant Šešupės (apie Kalvariją, Suvalkų gub.).

Rusų kariškoji valdžia išreiškė nuomonę, kad vokiečių įsiveržimas Šiaulių apilinkėn turėjo vietininiu tikslu perkirsti sumušimą geležinkelį tarp Liepojaus ir Kauno. Susišėmimas su Liepojaus nėra dar visai pritrauktas, nes nuo jurių Liepojaus yra apsaugojamas rusų Baltiko laivynas. Kariškoji rusų valdžia atvirai sako, kad įsiveržusieji Kauno gubernijon vokiečiai turės puseitį sunkenybių, kuomet jie turės atgal savo kraštą iš tų vietų traukti.

Londonas. Iš Norvegijos ateina žinios, buk vokieškas laivynas, susidedantis iš apie 68 laivų, pasirodė Šiaurės jūroje.

Ansona, Italijoj. Čia atėjo žinios, kad į Austrijos karišką uostą Pola, prie Adriatiko jurių, atėjo keletas vokieškų povandeninių laivų, kuriuos pervažta dalimis geležinkeliais ir uoste Pola sudėta kravon.

Verona, Italijoj. Pranešama, kad privatiškas judėjimas ant Austrijos geležinkelijų parubėžėj su Italija tapo beveik visiškai sulauktytas ir geležinkeliai vartojami kariumenės reikalams. Didelis skaitlius kariumenės, sakoma, traukia prie Italijos rubežiaus.

Petrogradas. Rusų generalio štabo ofisas balandžio 29 d. padarė žinią, kuri parodo, kad vokiečiai pradėjo but labai veiklus Kauno gubernijoj, į šiaurius nuo Nemuno upės. Sulyg šios žinios, vokiečiai giliai įsiveržė Raseinių paviatė ir užėmė net pačius Raseinius. Į rytus nuo Raseinių plaukia nuo Šiaurii pietus upė Dubisa, įpuolanti į Nemuną ties Seredžijon. Šita upė yra atsigynimo linija, jeigu vokiečiai mėgintų didesniems įėjimams veržtis Kauno gubernijon giliau. Rusų pranešime apie šią įsiveržimą štai ką sakoma:

"Į šiaurius nuo Nemuno vokiečių priešakiniai pulkai perėjo Raseinius ir vakar (t. y. sėdėd) prisiartinio prie Dubisos upės linijos."

Pranešime dar sakoma: "Ant viso fronto (t. y. nuo Nemuno net iki Karpatų) laike pereitų kelių dienų artilerijos ugnis pasidarė stipresnė ir susirėmimai tarp priešakinių sargybų tankesni."

"Į vakarus nuo Nemuno (t. y. Suvalkų gubernijoj) ir į šiaurius nuo Narevo (t. y. Lomžos gubernijoj) pereitą utarninką ir sėdėd vokiečiai padarė įvairiose atskirose vietose atakus ant mūsų pozicijų, bet nei vienas iš šių atakų neturėjo svarbių pasekmių."

Berlinas. Vokiečių oficialis pranešimas, išleistas balandžio 29 dieną, praneša sekančiai: "Į pietus nuo Kalvarijos (Suvalkų gub.) vokiečių kariumenė užėmė Kalvų kaimą ir augstumas į pietus ten netoli Dachovo."

(Kalvų kaimas yra trijuose verstuose į piet-vakarūs nuo pavietavo miesto Kalvarijos. Pastaraisiais laikais jį nuolatiniškai mušiai išilgai pliantą nuo Suvalkų į Kalvariją ir toliau į šiaurius, tarp Kalvarijos ir Lindavos, kur rusai permetė vokiečius atgal per Šešupės upę. Kalvų kaimas yra tarp Šešupės ir plianto ir vokiečiai, matomai, šioj vietoj perėjo vėl ant dešiniojo kranto už Šešupės).

Londonas. Anglų generolas Hasler tapo užmuštas laike mū-

šiu prie Ypres, Belgijoj. Laikė mušio jis vadovavo brigada 11-os divizijos, ketvirtosios talkininkų armijos.

Rymas. Privatiškos žinios iš ištikimų šaltinių tvirtina, kad Italija padarė sutartį su talkininkais sekančiomis išlygomis:

1) Italija nestos karėn patol, pakol talkininkai vienu sykiu neuzpuls Vokietijos ir Austrijos iš visų pusių—vakaruose ir rytuose.

2) Talkininkai padarys su Italija formaliską sutartį, kurioj bus aiškiai paženklinta, kokius plotus Italija gaus už suteiktą talkininkams pagalbą.

3) Po karės Italija turi būti prileista prie talkininkų trigubotente ir atsiskirs nuo susivienijimo su Vokietija ir Austrija.

Londonas. Prancūzų pėtnyčių anksti iš ryto vokieški orlaivai vėl atsilankė Anglijos rytiniame pakrastyje. Nuostoliai padaryti nuo bombų namams yra dideli. Didžiausias miestas, nukentėjęs nuo vokieškų orlaivų bombų, yra miestas Ipswich, turintis apie 70,000 gyventojų. Jis yra apie 36 angl. myliųse į šiaur-ryčius nuo Londono. Orlaivis pasirodė ten tuojaus po pusiauonakčio ir numetė miestan 5 bombas, nuo kurių užsidegė trys namai ant Broochshall gatvės. Po to orlaivis atlankė du miestelius Whitton, Bury St. Edmunds ir Felixstowe, netoli nuo Harwich. Numestos bombos keliuose vietose pagimdė gaisrus, kurie vienok greitai tapo sustabdyti.

Rymas. Francūzų ir Belgijos kardinalai, archyviskupai ir vyskupai kreipėsi prie popiežiaus Benedikto XV, prašydami, kad Vatikanas pasiųstų laikis neutrališkumo, kaip tai jis daro iki šiolei. Jie nurodinėja popiežiui, kad jie negali suprasti, kaip galima neutrališkai užsilaikyti galvai bažnyčios, kuri yra pastatyta ant teisingumo principų, kuomet tie principai yra laužomi.

Tarp augstų bažnyčios valdininkų, kurie su tokiu atsisakimu kreipėsi prie popiežiaus, pažymėta vardai kardinalo Mercier, antvyskupio iš Malines ir kardinalo Amette, antvyskupio iš Paryžiaus.

Londonas. Vokiečiai pradėjo naują įsiveržimą Lietuvon, šiuom kartu nuo Tilžės į Kauno guberniją. Koks yra vokiečių tikslas, kol-kas negalima tikrai žinoti. Balandžio 29 d. telegramai pranešė, kad vokiečių priešakinės sargybės užėmė pavietavą Raseinių miestą ir prisiartinio prie Dubisos upės. Balandžio 30 d. vokieški telegramai pranešė, kad nuo Raseinių vokiečiai nukrypo linkui Šiaulių ir kad mušis eina aplink Šiaulius. Manoma, kad šitas įsiveržimas Kauno gubernijon yra padarytas su tikslu plėšimo Baltijos gubernijose, nes Kauno ir Kuršės gubernijos yra turtingos javais ir kitokios rūšies maistu, kurio vokiečiams dabar taip trūksta.

Londonas. Anglijos laivyno valdžia praneša, kad turkiškas miestas Maidos, ant Gallipoli, prie Dardanelių, stovi liepsnose.

Išleistas oficialis anglų pranešimas apie dalykų stovį Dardaneliuose smulkiai aprašinėja, kaip talkininkų laivynas išsodino kariumenę iš abiejų pusių Dardanelių siaurumos.

Pasirodo, kad talkininkai po priedanga viso laivyno kanuolių išsodino savo kariumenę net penkiose vietose vienu laiku. Pavakarėj balandžio 25 d. turkų kariumenė labai narsiai užkontratako išlipusią talkininkų kariumenę ir tik po nepaprastai smarkaus mušio, kuriame dalyvavo ir laivų kanuolės, talkininkai drūčiai įsitaisė ant pusšalio, užimdami keletą kaimų ir turkiškų pozicijų.

Londonas. Anglų generolas Hasler tapo užmuštas laike mū-

Paryžius. Nuo balandžio 22 d. iki gegužio 1 d., t. y. vienos savaitės bėgyje, aštuoni povandeniniai vokieški laivai tapo sunaikinti Anglijos kanale. Prieš savaitę laiko Anglija pertraukė plaukiojimą laivų tarp Anglijos ir Hollandijos. Tuomet nežinota tikslo, kam tai padaryta. Dabar pasirodo, kad anglai užstatė kanalą minomis ir į šių minų tinklą pasigavo net 8 vokieški povandeniniai laivai.

Sofija, Bulgarijaj. Čia ateina žinios, kad pasekmingas išsodinimas talkininkų kariumenės prie Dardanelių privertė turkus siųsti didelį skaitlių kariumenės iš Adrianoplio ir Demotika į Marne jurių pakraščius.

Jula, Užkaukazij. Žinios, atėjusios iš turkiškos Armėnijos, praneša, kad naujos skerdynės krikščionių prasidėjo visoj provincijoj Van. Skerdynes daro pusiauaukainiai kurdai-mahometonai ir turkiški kareiviai.

Berlinas. Gegužio 1 d. vokiečių štabas paskelbė sekančią oficialią pranešimą:

"Mušis netoli Šiaulių (Kauno gub.) pasibaigė mūsų laimėjimu. Rusai, po sunkių nuostolių, igyti mūsųje, pasitraukė atgal padėdami Šiaulius. Jie pasitraukė linkui Mintaujos miesto, kuris yra gubernijinis miestas Kurlandijos (Kuršės) gubernijos. Mes juos vėlame ir paėmėm 1,000 rusų belaisvėn, užgriebėm 10 kulkašvaizdžių ir didelį skaitlių bagažaus ir amunicijos.

"Suvalkų gubernijoj rusų atakai prie Kalvarijos ir į pietvakarius nuo Kalvarijos tapo atmušti. Rusai į piet-vakarūs nuo Augustavo netikėtai užpuolė nakčia vokiečių priešakinį pulką ir padarė jam daug nuostolių."

Londonas. Gegužio 2 d. išleistame oficiališkame vokiečių pranešime sakoma, kad vokiečiai, paėmę Šiaulių miestą, pasuko linkui Mintaujos, kur ir rusų kariumenė, sumušta ties Šiauliais, pasitraukė. Vokiečiai tvirtina, kad rusai betvarkėj bėga atgal.

Jeigu šitas pranešimas būtų teisingas, tai vokiečiai grėsia puseitinu pavojum Rygai ir Liepojai ir jeigu vokiečiai eina su didesnėmis įėjimomis, tai jie gali pridirbti rusams puseitinos bėdos. Rusiškų pranešimai vienok nepašiekia jokios baimės iš šitos priežasties ir praneša, kad Šiaulių apskritį pasiekė tik atskiri vokiečių pulkai.

o-o

Kiek galima iš oficiališkų pranešimų spręsti, šitas vokiečių įsiveržimas yra atkreiptas priešais Liepoją. Į tai nurodo dvi aplinkybės: pirmiausiai, rusų oficiališkame pranešime sakoma, kad vokiečių patroliai pasirodė netoli Liepojaus, kas reiškia, kad vokiečiai traukia linkui Liepojaus pajuriu nuo Palangos miestelio į šiaurius; antras ženklas, kad vokiečiai nori paimti Liepoją, yra tame, kad vokiečiai, perkirtę vieną Liepojaus geležinkelį ties Šiauliais, užsuko linkui Mintaujos. Jų planas todėl aiškus: jie norės pasiekti arba Mintaują, arba bile kurią vietą tarp Mintaujos ir Mažeikių, kad perkirstų geležinkelį, bėgantį iš Rygos per Mintaują ir Mažeikius į Liepoją. Tuomet Liepojaus būtų pilnai atkirstas ir vokiečiams su pagalba savo laivų būtų visai lengva paimti Liepoją. Ar tas jiems pasiseks, pamatysime laike kelių sekančių dienų.

Rusiški vakarykščiai telegramai tuom tarpu pranešė, kad rusų kariumenė (matomai iš Kauno tvirtovės) jau pasiekė užsienio Dubios apilinkėse Seredžijon ir pradėjo mušti vokiečius kampe tarp Nemuno ir Dubisos Kauno gubernijoj. Tas nurodo, kad rusai bene mėgins eiti nuo Kauno linkui Tauragės ir Klaipėdos, kad atkirsti įsiveržusius vokie-

čiamis keliai atgal ir pagauti juos kilpon.

Ką vokiečiai mano atsiekti situom savo įsiveržimu Kauno gubernijoje—sunku pasakyti; karis-ku žvilgsniu šis įsiveržimas var-giai gali vokiečiams suteikti bent kokią naudą, nes šis karis liki-mas bus išristas ne ant Lietu-voš laukų, bet Karpatuose ir Lenkijoje, kur yra pat svarbiau-sis centras. Reik todėl manyt kad šis įsiveržimas padarytas greičiausiai vien plėšimo tikslu.

Paryžius. Francuzai prie savo fronto ties Pont-a-Mousson pas-tatė milžiniškas kanuoles, iš ku-rių pradėjo bombarduoti piet-rytinius fortus vokiškos Metz tvir-tovės. Bombardavimas prasidėjo vakar ir tęsiasi šiandien.

Sulyg gautų žinių, francuzų u-gnis padarė pusėtinų nuostolių fortams, kazarmoms ir geležin-kelei. Metz yra viena iš stip-riausių vokiškų tvirtovių. Fran-cuzų mierių yra perkirsti geležin-kelei nuo Metz į Mhiel ir tokiu būdu įriversti vokiečius pasit-traukti atgal nuo St. Mhiel.

Kad pasiekti Metz fortus, francuzai turėjo pavartoti mil-žiniškas kanuoles, kurios neša bent keliolika verstų. Paskutinės ži-niosse pranešama, kad francuzai dabar pasidribo sau kanuoles dar didesnes už garsias Krupp'o ka-nuoles.

Washingtonas. Atėjusios ži-nios praneša, kad vokiečiai tor-pedavo ir nuskandino Amerikos tavorinį laivą Gulflight. Sako-ma, kad laivo kapitonas ir kele-tas jureivių nuskendo sykiu su laivu. Šitos žinios sukėlė didelį triukšmą tarp Washingtono val-dininkų. Amerika pirmesnę sa-vo notą persergėjo Vokietijai, kad ji reikalauja nuo Vokietijos pilnos atskaitos už vokiečių pa-darytą Amerikos laivams, ta-vorams arba piliečiams. Dabar menama, kad Washingtono val-džia pareikalaus nuo Vokietijos pasiaiškinimo. Bet prieš kelias dienas žinios pranešė, kad Vo-kietija buv neįsanti ant savęs atsakomybės už nuskandimą amerikoniškų laivų. Jeigu pasit-krins žinia, buv laivas Gulflight tapo torpeduotas, nežinur to, kad jis buvo po Amerikos vėlia-va ir vardas jo buvo aiškiai pa-dėtas didelėmis raidėmis ant lai-vo šonų, tai nekuri diplomatatai si-ėja, kad tarp Amerikos ir Vo-kietijos gali kilti labai net ne-malonus ginčas.

IS AMERIKOS.

NUSIZUDĖ MILIONIERIUS.

Duluth, Minn. Nusizudė čia milijonierius Richard Fagen, 60 metų, vienas iš savininkų tur-tinčiausių pasaulį geležinės ru-dos kasyklų Colerian apskrityje. Nuzudė mat paskutiniuose lai-kuose dikiškai savo pinigų, tai gal dėl to sau galą pasidarė. Bet visgi liko dar jam ne vienas milijonas doliarų.

PRIGAVYSTĖS SU VETERANŲ PENSIJOMIS.

Washington, D. C. Aikštėn tik dabar išėjo, nors nuo senai buvo varomos, prigavystės su pensijomis dalyvavusių karėse kareivių šeimynų. Pasirodė, kad pensijos buvo mokamos tokioms buvusių kareivių našlėms, kokių buti negalėjo. 1906 m. pasimirė Ester S. Damon, kuri ėmė pen-siją, kaip našlė kareivio revoliucijos laiku. Kadangi nuo revoliucijos karės praėjo 123, o minė-ta moteris už kareivio ištekėti galėjo turėdama mažiau nei 17 metų, tai buti turėjusi 140 me-tų, o taip senos moteris visoj Amerikoje nėra. Panašiai atsitiki-mų susekta dikiškai. Buvo ka-reivių našlių, gaunančių pensijas, nuo karės 1812 m. karės. Tos našlės dabar turėtų mažiau nei 120 metų. Bet taip senų kareivių našlių taipgi nėra.

GUVERNATORIUS VETAVO BILIŲ PRIES KYŠIUS KELNERIAMS.

Madison, Wis. Valstijos le-gislatura buvo priėmusi paduoti jai sumanytą uždrausti hotelių tarnams, valgyklų ir gertuvių kel-neriams davinėti kyšius, bet da-bar valstijos gubernatorius ta bi-lių vetavo, nes jis apribuotai žmonių laisvę, nes kyšius juk duoda, kas nori. Bet iš kitos

pusės neduodančiam kyšio kar-ais reikia labai ilgai laukti ir telis kartus kelnerių perdėtinu skystis, koi sulaukia pareikalau-tų valgyti ar gėrimų.

PROFESORIŲ VAIDAI.

Cambridge, Mass. Howardo universitete studentas už vokie-čiams neprielankias eiles gavo dovaną. Tas baisiai supykino ciosoriaus Wilhelmo mainais Amerikon atsistą vokiečių, profe-sorių Kuno Myer'ą. Tas tuoj parašė smarkų protestą Har-vard'o universiteto prezidentui Lawrence A. Lowell ir apreiškė, jog Harvardo universitete ne-skaitys dėl to lekcijų. Tuom vienok neungazdino universiteto prezidento. Jis viešai pagarsino savo atsakymą vokiečių profesoriui, kuriam parodė nepamatingu-mą jo protesto. Profesorius Low-well apreiškė vokiečių, jog Ame-rikos, žinoma geresniose, univer-sitetuose viešpatuoja laisvė žo-džio ir nuomonų, nes tik tokiu būdu išsidiirba pastovios nuome-nės; palinkėjo jis dar, kad ir Vo-kietijos universitetai persiimtų to-kiomis jau pažiuromis, o kada tas ir ten įvyks, nereiks kelti ne-pamatuotų protestų.

VĖL LAUKIA TVANO.

Fort Worth, Texas. Čia vėl laukia tvano. Upės ir upeliai užtvino ir kaip kur išsiliejo per krantus. Minios žmonių darbuo-jasi, kad sudrėtinus šių nesnes pylimų vietas. Prie naujojo rezervoiro vanduo pertraukė pyli-mą.

Prie Tulsa, Okla., vanduo upėj Arkansas pakilo iki 9 pėdų aug-ščiau paprasto paviršiaus, bet vanduo čia jau slugti pradėjo, todėl nėra baimės, kad išsilietų per krantą.

NAUJAS SUV. VALSTIJŲ TRAKTATAS SU RUSIJA.

Washington, D. C. Kadangi Rusija nei su Suvienuytų Valstijų pasportais neįsileido pas save juo piliečių, žydų, Suvienuytų Valsti-atsakomybės už nuskandimą amerikoniškų laivų. Jeigu pasit-krins žinia, buv laivas Gulflight tapo torpeduotas, nežinur to, kad jis buvo po Amerikos vėlia-va ir vardas jo buvo aiškiai pa-dėtas didelėmis raidėmis ant lai-vo šonų, tai nekuri diplomatatai si-ėja, kad tarp Amerikos ir Vo-kietijos gali kilti labai net ne-malonus ginčas.

AMERIKOS PREKIŲ IŠGABENIMAS AUGA.

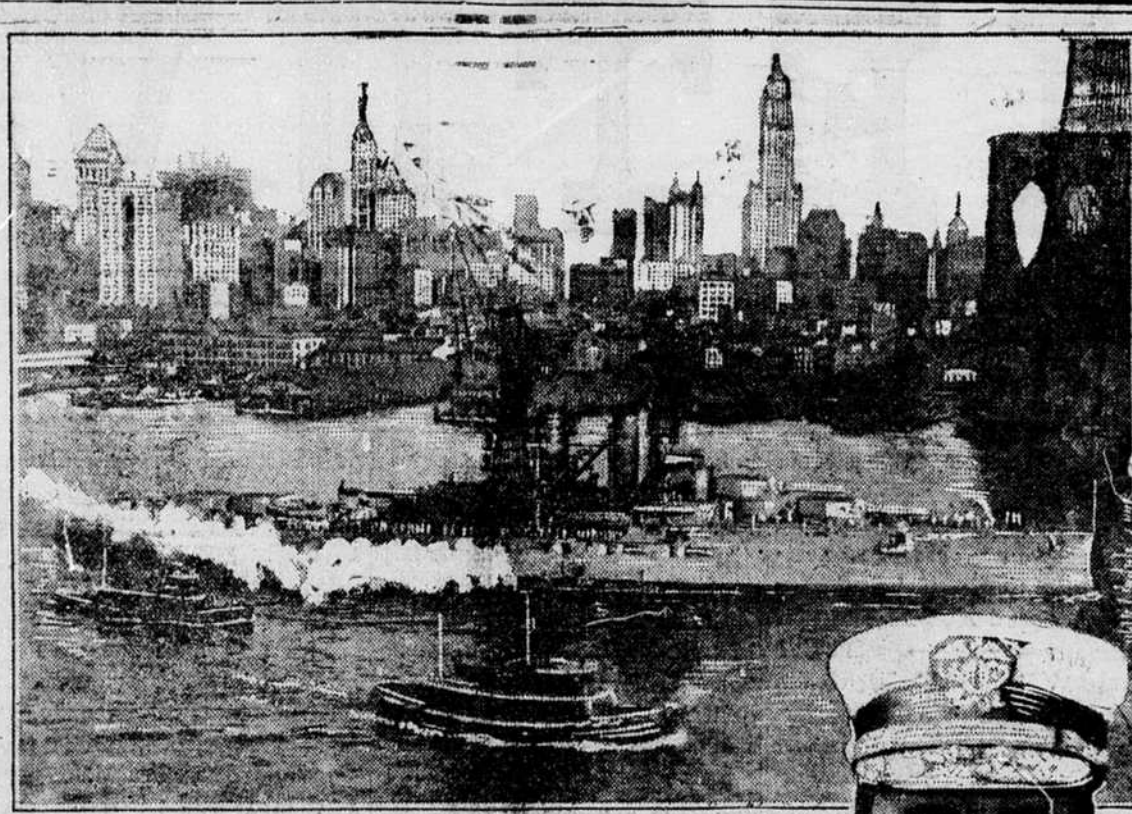
Washington, D. C. Kaip pranešė ministerių susirinkime pir-kybos ministeris, iki balandžio mėnesio Suvienuytos Valstijos sa-vo prekių svetūr išgabeno už \$820,611,584 daugiau, negu para-gabeno svetimui. Išgabenimas pereitą savaitę pasididino 8 mi-lionais doliarų. Žinoma, dabar daugiausia išgabenama ginklų ir amunicijos, taipgi maisto, karę vedančioms tautomis.

KARABINAI TALKININKAMS.

New York. Westinghouse Electric & Manufacturing Co. dirbdina milijon karabinų talki-ninkams. Jie kompanijai už ka-rabiną moka po \$27.50, paprastai gi už karabiną moka po \$14. Kompanija todėl turės gražų pel-ną, nes 15 milijonų doliarų. American Locomotive Co. dirb-dina už 65 milijonų doliarų gra-natų ir sprogstančių medegų Anglijai. Iš viso gi karę reika-lingų daiktų Amerikoje užsakyta už \$1,500,000,000.

SNIEGO PUSTYMAI.

San Francisco, Cal. Visuose pajuriuose prie Pacifiko nuo Los Angeles iki Seattle siautė audra ir sniego pustomai. Mieste San Francisco nutrauktos elektriškos vielos užmūšė du vaiku. Vėjas nunešė dikiškai krautavių į ju-ras. Oregon pražuvo tukstančiai avių.

BATTLESHIP FLORIDA and SKYLINE OF NEW YORK
© BY AMERICAN PRESS ASSOCIATION

BESIRENGIANT PRIE DIDELES PARODOS.
Netoli New Yorko žada atsibuti peržiūrėjimas viso Suv. Valstijų laivyno. Paveikslėlis parodo milžinišką mušio laivą Florida, atplaukusį New Yorkan ir Ame-rikos admiralą Fletcher.

Admiral FLETCHER

PASKENDO GARLAIVIS.

San Diego, Cal. Laikė pa-skutinių, siautusių Pacifiko pa-krantėse vėtrų, paskendo pirma jau drūčiai pagadytas garlaivis Victoria. Tas atsitiko prie salos Coronado. Susidedanti iš 11 žmonių igula pražuvo, bet pasa-zieriai tapo išgelbėti.

DAUG AMERIKONŲ KELIAUJA EUROPON.

New York. Nors valdžia sun-kina norintiems Europon keliaui amerikonom pasportų išdavi-mą; nors Vokietija persergėjo, kad skandys ir neutrališkų kraštų laivus be skirtumo.—Europon ke-liauja daug amerikonų. Prireng-tas išplaukti garlaivis Lusitania turi 900 kajatų pasažierių. Apart garlaivio Lusitania, išplaukia iš New Yorko su pasažieriais gar-laiviai: Cameronia, Canopic, Ber-gensfjord, Rotterdam ir New York. Iš viso 3,000 amerikonų yra pasirengusių Europon keliaui.

NAUJA CARNEGIE DOVANA.

Pittsburg, Pa. Milionierius Andrew Carnegie davė vėl \$2,700,000 moksliškai įstaigai—jo vardo institutui Pittsburgu. Iki šiol Carnegie tam institutui ir jo knygynui davė \$27,000,000.

DINAMITO EXPLOZIJA.

White Plains, N. Y. Kasant požeminę olą, 100 pėdų giliai ex-plodavo 13 dinamito patronų. Eksplozija užmušė 7 žmones, o 20 sunkiai sužeidė.

GAISRAI.

Dubuque, Ia. Keturiuose vie-tose kilo čia gaisras, kuris pridribo nuostolių ant \$225,000. Nu-kentėjo Car, Ryder & Adams Co. lentų pjovyklos ir Key City Gas Co. Gaisras, kaip sakoma, už-gimė nuo padegimo, bet pade-gėjų, kol-kas, nesurado.

Bay City, Mich. Beveik su visu išdegė mažas miestelis Hill-man. Ugnis pridribo nuostolių ant \$100,000 suviršum. Ugni, kaip manoma, užkrtė rukuriai, susirinkę miesto svetainėje.

St. Paul, Minn. Siautė gais-raus puikiausio miesto dalyj, ku-ris išaikino 3 namų bliokus. Nuostolių pridribo ant pusės mi-liono doliarų.

Gailord, Mich. Šitose apielin-kėse dega girios. Gaisras plati-nasi giriose pavietų: Emmet, She-boygan, Presque Isle, Autrim, Otsego, Kalkasha ir Wexford ir iki šiol nemažai nuostolių pridri-bo. Ugnies suvaldyti iki šiol nepasisekė.

CARNEGIE SERGA.

New York. Žinomas milionie-rius ir aukautojas labdaringimis tikslams Andrew Carnegie, ser-ga. Pranešama, kad pastaromis dienomis jisai einas geryn.

IŠ DARBO LAUKO.

Washington, D. C. Vasario ir kovo mėnesiuose į darbo biu-rus atsiskaukė 37,254 neturinti dar-bo darbininkai. Daugiausiai per biurą įjėkančių darbo buvo Phi-ladelphijoj, nes 7,429, Chicagoj 5,105, New York'e 4,485.

Pittsburg, Pa. Čionykščiai murininkai sulaukė darbą. Jie gaudavo 70c. į valandą. Dabar reikalauja vienos liuosos dienos su užmokesniu \$6.00. Streikuoja 1,200 murininkų. Tikimasi vie-nok, kad pasiseks susitaikyti.

IŠ VISUR.

Presbiterijonų misijų virši-ninkai New York'e gavo žinias iš turkiškos Armėnijos, kuriose sa-koma, kad vietiniai mahometo-nai kurdai ir turkiški kareiviai pridribo didelių baisenybių, iš-skersdami apie 800 krikščionių. Apie 2,000 žuvo nuo ligų. Su-lyg šių žinių, kurdai sykiu su turkiškais kareiviais kryžiavojo ir gyvais degino krikščionis įvai-riose vietose.

Švedijos karaliui Gustavui, kuris turėjo pilvo operaciją 1914 metuose, atsinaujino senoji liga. Jo padėjimas, sakoma, esąs pa-vojingas.

Ginklų dirbtuvė Petrogrado priemiesty Ohta dėlėi nežinomų priežasčių išsprogo, tapo suardyta. Keletas žmonių tie to tapo užmušta, daug yra sužeistų ir didelių nuostolių pridaryta. Keletas dirbtuvės namų tapo suardyta ir daugelis apie-linkės gyventojų tapo sužeista nuo liekančių skveklėdrų.

Didelės sankrovos jau pada-rytų bombų, ant laimės, nebuvo užgautos ir darba galima bus pradėti išnaujo bėgyje kelių die-nų.

Mėxikoj, mušų prie Ometu-ser Carranzos generolai pasiauvė 23 Zapatos kariautojai. Tie visi pasidavė zapatistai tapo suau-dyti. Tas yra žiaurus darbas, bet ir Zapat' su patekusiais į jo rankas Carranzos kareiviais el-giasi negerian, o kartais dar blo-giau, ties prieš nuzudymą zapa-tistai dar kankina Carranzos ka-reivius.

Carranzos valdininkai mieste Nueva Loreda siulo \$25,000 tam, kuris sugaus, ar užmuš, buvusį prezidentą, sugrįžusį Mexican, Huertą.

Hollandijos sostinė, Haagj, pasibaigė tarptautiškas moterų taikos kongresas, kurin atkako ir 40 delegacijų iš Amerikos. Kon-grese dalyvavo 86 Hollandijos

Choras sudainavo keletą gražių dainų, kaip tai: Kudirkos "Ant Kalno Karklai Siubavo," Margalio "Eikim, sesės į darželį." Pasi-baigus dainavimui, buvo monolo-gų, dialogų ir deklamacijų. Po tam kalbėjo p. K. Krušinskas iš New York, kuris rimtoje prakalbo-je pakėlė daug svarbių klausimų. Programas ir prakalbos, abelnai, gerai pavyko. Žmonių buvo ne-perdaugiausia.

Rengiasi prie parodos. Aną sa-vaite L. T. B. (Liet. Tautiško Beno?) Dr-ja gavo pakvietimą nuo Sv. Pranciškaus Draugijos į Union City, Conn., dalyvauti ge-gužio 30 d. "Vainikų Dienos" parodoje. Dabar beno nariai mo-kinasi vaikščioti, idant dalyvavus parodoje, taisosi uniformus. Visi sujūdę it bitės avilyje.

Praeitais 1914 m. darė parodą D. K. Vytauto draugija, kurioje dalyvavo ir lietuviai muzikantai. Union City, Conn., kiek patirta, yra gan susipratęsio lietuvių jau-nimo.

V. D. P. Dalyvauja Klarnetistas.

Darbai. Darbai pas mus sulygi-namai eina neblogiausiai. Kai-ku-rie dar gauna dirbti net ir viršlaikį (overtime). Žmonės čia girtuok-liauja. Per tai ir laikračių skai-tymas nelabai didelis. Kartais jei agentas ineina į karčiamą pa-siulyti žmonėms laikračių, tai jei saluinininkas paagiuoja, tai perka arba užsirašo, bet dauguma vietos saluinininkų lietuvių, kaip pasiro-do, geriau myli laikraštuką "Ša-ke." Prie tokių aplinkybių švares-niems ir rimtesniems laikraščiams sunku prasiplatinti tarp žmonių.

Iš lietuvių judėjimo. Dar kuomet 1913 m. Amerikoje lankėsi Lietuvių Mokslo ir Dailės Drau-gijų atstovai, pas mus čia lietu-vių draugijos susidėjo kruvon. Prie šių draugijų sąryšio prigulėjo visos didžios draugijos, kaip kle-rikališkos, taip tautiškos. Lietu-viai katalikai ir liuteronai veikė kruvoje, nes ir liuteronai priklausė prie minėtųjų draugijų sąryšio. Iš visos draugijos veikė įvien. Tau-taus Namams kiekviena aukavo pa-gal savo išgalę.

Iš visų lietuvių buvo išsiskyrę vien socialistai. Nors kviečiami prisidėti prie bendro veikimo Lie-tuvos labui, jie neprisidėjo. Ta-čiaus pradėtasai darbas savo keliu buvo varomas ir be jų.

Laikas bėgo. Dauge su t. om persimainė ir socialistų atsineši-mas į esantį draugijų sąryšį. Jie matomai nutarė prisidėti ir pri-siuntė net keturis atstovus nuo vienos savos kuopos. Užbėgda-mas už akių visokiems užmeti-mams, turū pasakytį, kad forma-liskai tie keturi atstovai buvo pri-siūsti nuo lietuvių draugijų: kuopos ir choro. Bet de facto tenai bu-vo vieni ir tie patys žmonės, ir bent vietos lietuviai neskirdavo kuopos nuo choro. Visos kitos draugijos, nors kai-kurios irgi po du skyriu turėjo, siūsdavo tikai po du atsto-va.

Santikiai tarp Chinų ir Ja-ponijos yra labai kritiškame pa-dėjime. Chinai atsiskė išpildytį svarbiausius Japonijos reikalavi-mus. Kuomet Japonijos ambasa-doriui Pekine pranešta apie tai, jis pasakė: "Man labai gaila, aš manau, kad mano valdžia jausis labai apsiylyusi." Dėlto Tokio suaukta extra posėdį Japonijos kabineto, kad aptarti Chinų atsi-sakymą. Jeigu Japonija neatsi-sakys nuo nekurių savo reikalavi-mų, tai galima tikėtis labai svar-bių ir liudnų pasekmių, kurios gali priversti prie karės tarp Chinų ir Japonijos.

Sulyg Kanados valdžios pa-garsintų žinių, iki šiol mušiuose Francuzijoj ir Belgijoj Kanados kariūmenės korpusas nuzudė 6,000 kareivių, o tame kaitliuje yra 2,000 prapuolusių, taigi, tur-but, nelaisvėn pakliuvusių. Tarp užmuštų yra 790 aficierių.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ WATERBURY, CONN.

Vakaras su prakalbomis. Bal-andžio 25 d. vietinės Waterbury'o Su-sivienijusios S.L.R.-K.A. kuopos surengė pasilinksmimo vakarą koncertą ir prakalbas pagerbimui šio apskrčio susivaziavimo. Pro-gramas prasidėjo sesiose. Pirmia-usia sudainavo vyrų kvartetąs, po tam dainavo Sv. Juozapo choras, p. J. Kovo vedamas. Visas pel-nas skiriamas vietinei mokyklai.

prezidentus. Kokia iš to nauda—kiekvienam suprantą.

Paskutiniu pirmininku buvo so-cialistų šalininkas. Buvo manyt, kad jam pasiseks atvesti koki-on nors tvarkon sąryšį, kurisai, vaiz-džiai tariant, buvo pradėjęs jau vi-sai atsiristi. Viltis, kad šiam pir-mininkui pasiseks padaryti ramybę tarp atstovų, neišpildė.

Taip gražus ir pavyzdingas, vie-nybėje pradėtas darbas nuėjo vė-jais.

IŠ CLEVELAND, O.

Vakaras. Balandžio 25 d. G. L. S. K. (?) Sv. Kazimiero Draugi-ja surengė vakarą. Teatrališko Choro Dr-ja suvadino trijų veik-smų dramos vaidelį "Katriutė." Veikalas yra paimitas iš liaudies gyvenimo. Jisai buvo gerai suvai-dintas ir publikai patiko. Režisie-riumi buvo p. J. Klimavičius. Vai-dinimui pasibaigus, Teatr. Dr-jos choras gražiai padainavo keletą dainelių.

Sv. Kazimiero Dr-ja buvo pa-skyrusi tris dovanas už geriausią sudainavimą iš publikos tarpo. Pirmą dovaną laimėjo p. K. Bag-donas su savo 6 draugais. An-trąją dovaną teko p-lėms J. Marazitei ir J. Karekiutei. Trečiąją dovaną laimėjo pp. S. Daunoras ir Čepur-na. Vakaras, kaip ir paprastai, baigėsi šokiais.

IŠ BINGHAMTON, N. Y.

Prakalbos. Aukos. Neseniai čia Sv. Juozapo dr-ja buvo paruošusi prakalbas. Kalbėtojom buvo kun. Slavynas. Prakalbas trukdė so-cialistai, keldami triukšmą. Rinkta aukų nukentėjusiems nuo karės Lietuvoje. Surinkta išviso apie \$15. Aukos randasi pas Juo-zapą Kiikuną.

IŠ BROOKLYN, N. Y.

Koncertas. Balandžio sutruka. Balandžio 25 d. "Tautiškamė Na-me" TMD. 3 kuopa turėjo suren-gusi koncertą su šokiais. Pradė-jus programą, pirmučiausia p. J. O. Širvydas aiškino TMD. mierių ir josios nuopelnus mūsų visuome-nei. Kalbėtojas turėjo su savim po vieną egzempliarį visų TMD. išleistų raštų ir, kiekvieną imda-mas iš eilės, aiškino tos knygos naudingumą, kas ją parašė, ir ka-dą išleista. Tolesniai ėjo de-klamacijos ir muzikos numeriai. Šiuomi sykiu TMD. kuopa, ar tai iš nerupestingumo, ar tai dėlėi ne-galėjimo, davė programą labai biedną. Į doličius surinkta vis ma-ži vaikai-pianistai, kurie skambi-no be mažiausio supratimo apie iš-pildomąjį dalyką. Pažymėta yra dar tas, kad nei vienas iš skam-bintojų, kurių buvo apie pen-kis, nesilaukė jokio ritmo. Užbaig-joje "Kanklių" choras, vedovau-jant p. K. Dirziui, sudainavo keletą dainų. Publikos buvo vidutinis skaitlis.

Siuom tarpu Brooklyne rengti koki nors vakarą yra nedrasu, nes mūsų lietuviai šiame mieste jau il-gokas laikas kaip nedirba, tad ir rengiami vakarai duoda deficitą.

Brooklyno lietuviams balandžio mėnuo buvo gana nesmagus, nes, apart vienos savudystės ir staigios mirties dviejų jaunų vyrų, vienas šiek-tiek daugiau žinomas lietuvis, buvęs dviejų draugijų prezidentu, sakoma, ištuštines jųjų iždus, pra-sišalino iš Brooklyno. Girdėt, kad vienai draugijai išnešęs 2,000 dol., o antrai—375 dol.

IŠ SC. OMAHA, NEBR.

Dėlei buvusio vaidinimo. "Lie-tuvos" skaitytojai jau žino iš p. J. Biluno korespondencijos apie buvusį pas mus didžiulės 8 veik-smų "Genovaitės" vaidinimą. Prie to straipsnelio, kurisai tilpo "Lie-tuvoje," galima pridaryti vieną pastabą, butent: p. J. Bilunas, pats budamas vaidintojų tarpe, turėjo sunkų darbą, kad patėmijos, kaip vaidintojai atliko savo roles, kurie vaidino geriaus ir kurie blogiaus. Todėl gal neprošali buti išgirsti patėmijimus, padarytus sėdint publi-koje, o ne scenoje vaidinant.

Genovaitė visą laiką truko gy-vumo. Sigyto (paties p. J. Bi-luno) kalba buvo tyli, ir toliaus sėdint negalima buvo suprasti jos. Nusisukimai užpakaliu į publi-ką (pastebėta pas Sigytą keletą kar-norų rimtą, nuoseklų bendrą darbą nebuvo ko nei manyti. Laikė viso draugijų sąryšio gyvavimo pirmi-ninko vietą buvo užėmė net keturi žmonės, bet kiekvienas, iškilus po rinkimų naujai "revoliucijai," tu-rėjo trauktis iš vietos. Sąryšys ma-nė savo pirmininkus, kaip Meksiko

umo. Tokiems didžiuliams veikalams, kaip "Genovaitė," reikia atsakančių įteigų. Teatrališkas Ratelis vargu turi tiek įteigų. Neturint gi atsakančių įteigų, toki dideli veikalai išeina nei šis nei tas. Geriausias būtų imtis mažesnių veikalų, kuriuos vietinėmis įteigomis galima būtų gerai atlikti.

Mažesnių, bet labai gerų veikalų netrūksta. Vaidindami tokius prieinamus veikalus, artistai palengva lavintys, ir ilgainiui galima būtų didieji veikalai pasekmingai vaidinti.

Vaidelytė.

Pluoštelis žinių apie lietuvius. Laikraščiuose dažnai matyti žinių apie So. Omahos lietuvių gyvenimą, apie jų veikimą-judėjimą ir taip įvairius atsitikimus. Kad da- pildžius tas visas žinias, idant skaitytėjai žinotų, kokia yra So. Omahos lietuvių kolonija, paduosiu čia pluoštelį statistikos ir apšvietimo žinių.

Koksai yra tikras So. Omahos lietuvių skaitlius—sunku pasakyti, kadangi tam tyčia apskaitliavimų nedaryta. Aplama skaitliui gali būti 1,000. Pavienių merginų randasi apie 30. Jų skaitliu yra kelios, kurios uoliai darbuojasi lietuvių viešajame gyvenime.

Apie tai, kaip šioji lietuvių kolonija kyla, galima spręsti, sulyginant dabartinį padėjimą su tuom padėjimu, kuris buvo, sakysime, 9 metai atgal. Tuomet lietuvių čia buvo mažai, ir tie patys buvo visai užsūde. Draugijų buvo vos 2: sv. Antano d-rstė ir SLA. Kuopa, kuri turėjo apie 10 narių. Prakalbų, vakarų, balių vietos lietuviams anuomet nerengdavo. Girtuokliavimas ir muštynės buvo svarbiausiu lietuvių gyvenimo apsi-reiškimu.

Šiandien visai kas kita. Vieton 2 draugijų, dabar yra jau 12. Prakalbos pasidarė dažni apsi-reiški-mu. Vakary irgi nemažai rengia-ma. Baliai gi rengiami kas ne-dėdienis, ir, neuztenkiant, nedėdieni- nių, rengiami ir subatomis. Lietu- viams daugiau susiprato, sukilo iš miego, ir viešasis vietos lietuvių gyvenimas verda smarkiai. Lietu- viams, savo draugijomis, idomian- ja, žiūrį, kad jos būtų kvotvarkiai ir kuoposekmingiau vedamos. Nėra jau ano senjojo užsūdinimo.

Zinoma, visa kas nėra taip jau perpuiku. Daug ko dar sto- kuoja. Negalima sakyti, kad, pa- vyzdžiui, tokiai girtuokliavimas yra visiškai išnykęs. Geria ir net girtuokliavimas vietos lietuviams ir da- bar. Bet tasai girtuokliavimas ne- užima tos vietos, kurią pirma už- imdavo. Šale visos nemalonių girtuokliavimo apsi-reiškimų eina bla- vus viešasis gyvenimas. Šale girtuok- liavimas yra bursų susipratimų bla- vių ir praktiškesnių negu girtuok- liavimas reikalais besirūpinančių žmonių. Visa tai rodo didelę per- mainą vietos lietuvių gyvenime.

Vietos lietuviams, kaip žinoma, tu- ri čia savo parapiją su klebonu kunigu Jonaičiu. Daugelis lietuvių turi nuosavus namus. Yra ir keli bizoniai lietuvių rankose. Skait- lingiausia yra smulkii, nes 6. Kiti bizonii yra: 2 grosernės ir bučernės 1 aptieka, 2 duonkepyskos, kriau- čių dirbtuvė, 1 barzdasutytė ir 1 agentas, užsimantis šikorių pardavimui ir pinigų siuntimui.

Vietos lietuvių skaitlius nuolat žaga. Draugė su tuom gerinasi ir lietuvių gyvenimo aplinkybės. Jei- gu So. Omahos lietuviams ir toliau darbuosis, tai ilgainiui galima tikė- tis turėti vieną gražiausių lietu- viškųjų kolonijų Amerikoje. Tik- tai reikia siekti prie to, o be abe- jonės, bus pasiekta. Lietuovaitė.

IS PHILADELPHIA, PA.

Prieglaudos namo reikalai. Ba- landžio 29 d. Philadelphia lietu- vių draugijos turėjo savo konfe- renciją svetainėje prie Allegheny ave. ir Tilton st. Konferencijos tikslu buvo apsparstyti reikalus, su- rištus su vietos lietuvių prieglau- dos namo steigimu. Pilnas namo vardas yra, sulyg p. Al. L. Reikovo paduoto ir ilgai gin- čyto įnešimo, šis: "Philadelphia lietuvių Prieglaudos Namai." Šisai įnešimas buvo paduotas ir priim- tas vienoje aktyvesniųjų konfe- rencijų.

Balandžio 29 d. konferencij- ų buvo apie 18 delegatų. Pir- mininku buvo p. S. Mankus, pirm. paltelis—S. Puskepalis, sek.—K. Palibonis. Iš buvusių susirinkimie- svarstymų pasirodė, kad farma prie- glaudai reikėtų pirkti ne toliau, kaip 15 mylių nuo miesto. Tinka-

mos farmos sujiekojimui ir suriš- ty su farma reikalių sutvarkymui išrinkta komisija iš pp. Al. L. Rei- kov, S. Puskepalio, J. Jasevičiaus, J. Žoveckio, P. Velikio, A. Sma- liukonio, P. Dancilevičiaus, J. Vi- linavičiaus, J. Pušinsko ir S. Zup- kaus.

Vienutelia draugijų šiūm rei- kalu uoliai rūpinasi ir smarkiai į- remia. Kai-kurios draugijos duo- da prieglaudos steigimui net po \$1,000. Kiekvienas lietuvis gali prigulėti prie prieglaudos draugi- jos, mokėdamas po 10c į mėnesį.

Philadelphia lietuviams yra už- siinteresavę šiuo dalyku, ir sako- ma, kad įsai busias įvykdytas. Sumanymas yra svarbus ir reika- lingas, ir jo įvykdymas yra la- bai pageidaujamas. Reikia tikrai noro ir darbštumo, o viskas, be abe- jonės, pasiseks.

Sekantis susirinkimas nutarta laikyti gegužio 30 d. toje pačioje vietoje. Bus renkama valdyba ir "vieša komisija." Kaip girdėt, dar trys draugijos nutarė prisidėti prie šio gražaus darbo.

IS ELIZABETH, N. J.

Apie vieną balių. Gegužio 1 d. p. A. Liutvino svetainėje buvo ba- lius, kurį parengė sv. Petro ir Po- vylo Draugija. Publikos atsilankė baliui nemažai. Buvo užkviestos ir kitos mūsų draugijos, bet atsi- lankė, rodos, tik tai sv. Mikolo Kar- cievių Draugija.

Balius kaip balius. Simtus balių rengia Amerikos lietuviams, ir šisai niekuom neišsiskyrė nuo visų kitų. Kaip ir visuose kituose baliuose, čia pasiškota, pasilinksminata, gerta, rudyta. Daugumą toki balių pa- tenkina, ir čia ne vieta kalbėti apie tai, ar t's gera ar bloga.

Norėčiau tikrai nurodyti į mūsų jaunimo pasielgimą šiame baliuje. Muzikai griežiant amerikoniškus šokus, dar viskas šiaip-taip išrodė. Kuomet muzika užtraukė "Noru Miego," tai vadinamieji mūsų "jenkės," susiėmė už rankų ir su- darė didelę ratą, pradėjo sukstis ir blaskytis svetainėje. Nusizūreję nuo musikių, buvusių baliuje sve- tintaučiai pabandė sekti duotam pavyzdžiui. Iš šalies žiūrint, išro- dė visai nekaip. Jaunimas turėtų suprasti, kad panašiai elgtis yra negerai ir kad taip besielgiantieji tikrai patys save nužemia.

Spandžio jau buvo rašyta, kad vargu gerai yra rengti balius da- bar, kuomet mūsų tėvynėje Lietu- voje krauju ir asarų upeliai lie- jasi. Rengdami balius ir įvairius pasilinksminimus, mes tartum už- mirštame apie savo tėvus, brolius ir seseris užjūryje, tartum neprijau- čiamė didžiųjų jų nelaimių.

Gerai būtų, gėdulo ženklau, ne- rengus jokių pasilinksminimo va- karų. Bet matyti, mes, amerikoni- ai lietuviams, hegaliame apsieiti be to. Todėl, jei rengiame balius, tai te- gul mūsų pasteisėjimu buna bent tai, kad rengiamųjų balių ir pa- silinksminimo vakarų pelnas eina naudai nukentėjusių mūsų brolių Lietuvoje per kurį nors mūsų fon- dą, pvz., per Lietuvos Gelbėjimo ir Antonomijos Fondą.

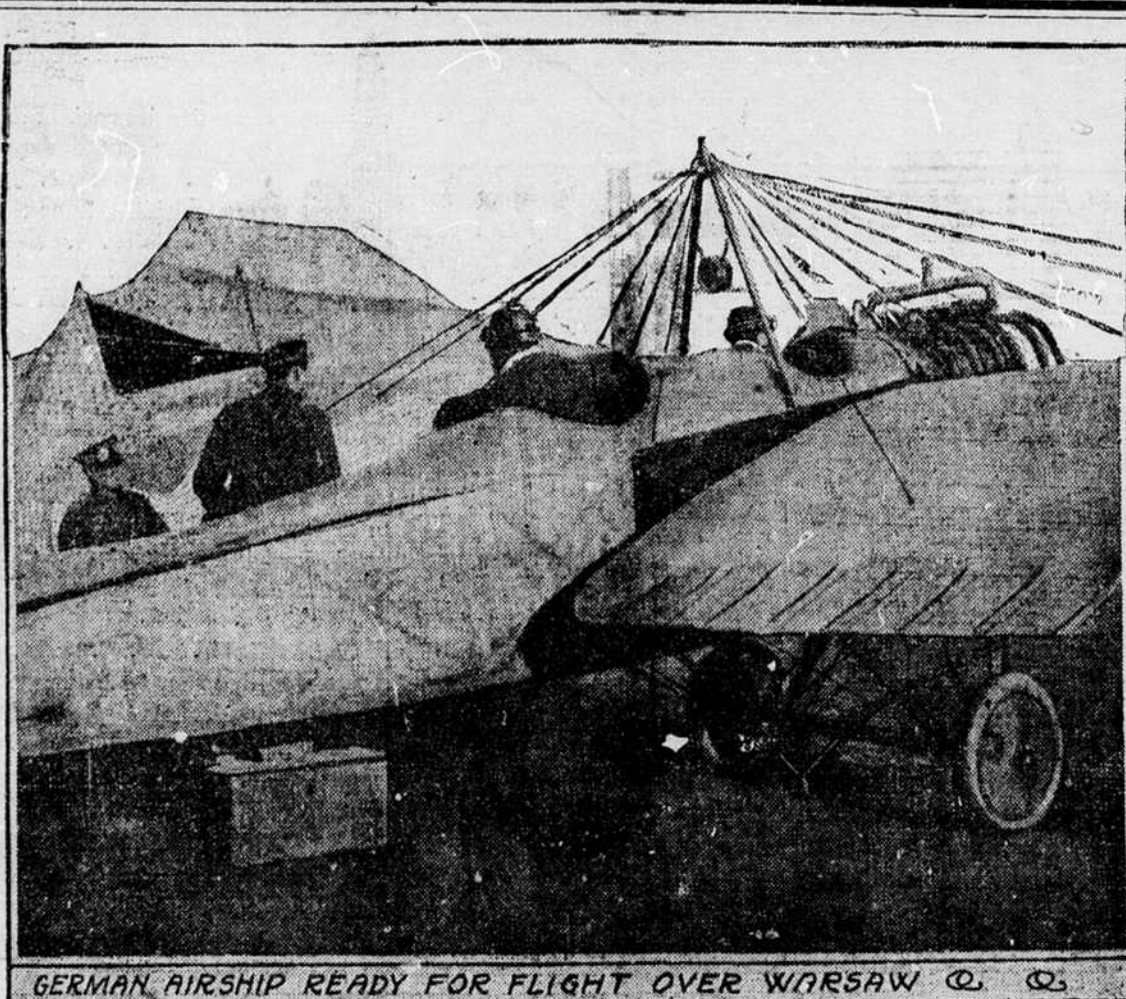
Daugelis draugijų kitose koloni- jose tą suprato ir savo rengiamųjų vakarų pelną skiria tam tikslui. Tikimas, kad Sv. P. ir P. Drau- gija parodė tokį pat susipra- timo bei subrendimo laipsnį ir bus pirmutinė Elizabeth'o lietuvių drau- gija, pasiskyrusi savo vakaro pelną nukentėjusių naudai. Parodytaji pavyzdį gali pradėti sekti ir kitos draugijos. Lietuvoje nelaimė yra baisi, ir kiekvienas pagalbos kris- telis, kurį suteikia Amerikos lie- tuviams, yra begalo brangus. Tegul kiekvienas lietuvis išgirsta pasiba- sėtinis nelaimės balsą iš užjūrio ir ateina savo brolių pagalbon.

IS SHAMOKIN, PA.

Už pačios sumušimų. Al. Gur- skis likosi pasodytas kalėjiman po tam, kaip įsai, budamas po kauči- ja, neatvyko teisman ant savo by- los. Sulyg kaltinimo, įsai sumu- šė savo pačią sunkiu, viniutu, ka- syklose vartojamu čėveryku, kuom- et, parėjęs iš darbo, nerado va- karienės pagamintos.

IS M. CARMEL, PA.

Delėi žmogudystės. Dar 1910 metais, gegužio 17 d., čia buvo už- muštas Jonas Vintkoski. Įsai bu- vėto rastos klone krauju su pramu- ta galva. Šale lavono buvo rastas medinis lovos stulpas. Užmušėjas taciaus pasislėpė. Dabar neseniai Clevelande, O., likosi suareštuotas Povilas Karnauskis, įtariamasis toje žmogudystėje. Įsai pargabenama

GERMAN AIRSHIP READY FOR FLIGHT OVER WARSAW

KARŠ ORLAIVIS RYTUOSE.

Vokiečių orlaivis, pasiruošęs lėkti link Varšavos ir pradėti nekaltų žmonių žudymo darbą.

čia. Įtariamaisi užmušime yra lietuvių.

IS MASON, CITY, IOWA.

Užsautas lovoje. Balandžio 25 d. apie 5-tą val. išryto likosi užsautas čia rusas Alex Kazlauskas, kol jis miegojo savo lovoje. Kulka per smilkinį pataikė tiesiog į smegenis, ir Kazlauskas ant vie- tos likosi negyvas. Sakoma, pat- sai sovikas, paslėpęs revolverį, pas- kui pranešęs apie žmogudystę po- licijai. Atvykusi policija suarešta- vo 27 ypatas, tarp kurių buvo ir Nich Lewchuk, rusas. Įsai, sako- ma, vėliaus prisipažinęs toje žmog- žudystėje ir pasisakęs, kad tai pa- dargė todėl, kad Kazlauskas buvęs jam skolingas 91 dol. ir nenorėjęs atiduoti. Čia lietuvių amerikoni- ai negali atskirti nuo rusų (mat vie- ni ir antri yra atkeliaję iš Rusi- jos, tai amerikonas visi "Rus- sians"). Todėl įsai atsitikimas yra nemalonus ir lietuviams.

SLA. 178 kuopa laikė savo su- sirinkimą. Kuopon prisirašė du naujų narių, taipgi viena moteris. Kuopa nutarė parengti gegužio 9 d. balių, kurio visas pelnas skiriama naudai nukentėjusių nuo karės Lie- tuvoje.

J. H. Alikonis.

IS SOUTH, FORK, PA.

Darbai. Darbai čia šiūm laikų labai prastai eina. Anglij kasykl- čia yra nemažai, bet dauguma jų dirba po 2—3 dienas į savaitę. Kai-kurios dirba pilną laiką, bet iš kitur atvažiuojam darbas sun- ku gauti, nes ir vietos žmonelį yra daug be darbo. Daugelis tiesiog bėdausia. Žmonės slankioja nuo vietos kasyklos prie kitos, tikėda- miesi kur nors darbo užtikti, bet visur tas pats.

P. Padziunas.

IS WEST FRANKFORT, ILL.

Delėi darbo įieškotojų. Gaile- ti žmonių, kurie neskaity laiki- raščių. Už vieną—antrą doliarį praranda kelis dešimčius. Laik- raščiuose buvo minėta, kad neva- žiuotų lietuvių į šį miestelį darba- nes, ir bedarbė: dirbama menkai, po 2—3 dienas į savaitę; kitose kasyklose dirba po 1—2 dieni į sa- vaitę. Eina gandas, buk viena ka- sykla Wilmington Franklin Coal Co. sustos visam mėnesiui. Kad- riu buvo pranešta, kad bedarbė, žmo- nelį čia pribuna kasdien po kelis. Kai-kurie atvažiuoja iš tolimų kraš- tų, iš kur kelias į čia lėšuoja 20—25 doliariai. Pribuvę labai apsi- rinka ir grandinasi. Užklausi, "ko vaziavote, nes buvo laikraščiuose pa- garsinta kad nevažiuokite." At- sakymą gauti, kad jis neskaity nei vieno laikraščio. Kiti kad skai- tytojai—praleidžia, neperskaity. Bė- da visiems, bėda ir kitiems.

Drg. Frankfurtietis.

IS SCOTVILLE, MICH.

Iš lietuvių ūkininkų gyvenimo. Lietuvisi ūkininkai gražiai gyve- na. Jų farmos yra vertos nuo \$3,000 iki \$18,000. Visi jau sėja avizis ir ruošia žemę kitiems va- mams.

Ūkininkai J. Opolskis, Z. Bei- bokas ir J. Gudas kiekvienas pirk-

naujus arklus vertė \$400 iki \$550.

Neseniai pirkto farma J. Jurk- šaitis iš Philadelphia. Įsai jau statosi namus ir šmet žada pradė- ti lauką dirbti. Namų darbo sta- tyntą įsai pavadė savo kaimynui J. Kiaunevičiui.

Pijus Kavaliauskas iš Edwards- ville, Pa., taipgi pirkto farma ir ta- so namus. Neuzilgo žada va- žiuoti Edwardsvillėn ir parsivežti savo šeimyną.

Apart šių dviejų, į čia atvyko gyventi daugelis naujų lietuvių ūki- ninkų, tarp jų: J. Vaivada, B. Alek, J. Miseta, P. Kamarauskas, Ch. Marcika, A. Bekeris, Juoz. Kaminskis, K. Birnietis ir kiti.

Oras šmet gražus, malonus. Vysnios jau pražydėjo. Vietur ap- link sužaliavo. Visur ūkininkai, tartum bitės, kruta-juda apie savo darbus.

Aplink čia gražu. Vieta apsigy- venti labai tinkanti. Lietuviams ge- rai gyvena. Šioji gražiai ir pasekmingai gyvuojanti lietuvių ūkininkų kolonija yra dar vienu prirodymu, kad Amerikos lietu- viai, eidami ant farmų ir pasiliau- suodami nuo miesto sunkaus ir nesveiko gyvenimo, išmintingai da- ro.

Brastos Kujetelis.

IS LIETUVOS.

ANTRASIS VOKIEČIŲ ĮSI- VERŽIMAS SUVALKIJOJ.

J. Brazys rašo Vilniškė "Aus- roj" šiaip:

Antrasis vokiečių įsiveržimas Su- valkioje buvo gyventojams daug- skaudesnis, negu pirmasis. Vokie- čių kareiviai šiuo sykiu nepalygi- namai labiau apiplėšė vietinius gy- ventojus. Paėmė visus tinkamus arklus, suėmė beveik visus gyvu- lius, naminius paukščius, išvežė vi- sas avizas, rudyta mėsą, bulbes ir t.t. Kai-kurie gyventojai mėgino pasislėpti savo arklus ir karves gi- riuoj slapstosi žmonės su gyvu- liais, neidavo girion įieškoti, kada- nę bijodavo susitikti su rusų ka- zokais, bet smarkiai apsaudo- vas vietas. Tuomet išgaidinti žmo- nės bėgdavo iš girių su arkliais laukan ir tiesiog pakliudavo vo- kiečių rankose.

Liepė Sunims Įieškot Užkastų Daiktų.

Pas ką kareiviai neradavo val- gonių dalykų, tai išieškodavo, iš- kratydavo visą namą, iškasdavo kiemą, sodą. Reikia pripažinti, kad jie puikiai mokėdavo surasti pa- slėptus ir užkastus daiktus. Kai- kuriose vietose tam tikslui var- tojo net išdresiuotus šunis.

Per šią vokiečių rekviziciją la- bai apsi-reikė dvi mūsų žmonių budo silpnybės: išdavimas savo kaimynų ir nemokėjimas užlaikyti paslaptį.

Kai-kurie, norėdami atsikratyti nuo savęs vokiečių kareivius, siu- davo juos pas savo kaimyną, o ki- tą syk tiesiog nurodydavo, kur kaimyno paslėpti daiktai. Kita silpnybė—nemokėdavo užlaikyti sa-

vo paslaptį, kitam neisplėpė. Sakysim: vienas ūkininkas paslėpė kokioj nors vietoj savo daiktus, tai neiškęs to nepasakęs savo kai- mynui, o tas kaimynas trečiam ir t.t. ir neuzilgo jau žinodavo visas sodžius; tuomet, žinoma, lengvai budavo sužinoti ir vokiečiams.

Nevisi vienok ir vokiečiai buvo taip žiaurus ir kietos širdies žmo- nės. Nepalyginamai geriau pasi- elgdavo su gyventojais katalikai(?) vokiečių kareiviai. Žinan keletą tokių atsitikimų ir nors apie vieną čia papasakosiu. Pas vieną ūki- ninką keli tokie katalikai kareiviai paprašė valgyti. Jiems, žinoma, buvo duota. Valgant leipė šeim- ninkui paslėpti mėsą ir javus, sa- kydami, kad neuzilgo ateis kiti kareiviai ir viską nuo jo atims.

Ukininkas dar abejojo, ar jiems tikėti. Tuomet jie patys padėjo paslėpti javus ir kitus daiktus—patys nešė maišus tam tikslui pri- ruošton duobėn. Vos tik suskubo užkasti ir išlyginti duobę, tuoj at-ėjo ir kiti kareiviai. Jie pareikala- vo nuo šeimyninko, kad jiems ati- duotų javus ir mėsą. Tuomet pir- mieji kareiviai-katalikai išvarė ši- tuos iš ūkininko namų sakydami: "Eikite jūs iš čia! Mėsą jau pa- darėme rekviziciją—čia nieko nėra."

Turiu čia pastebėti, kad pana- šiai gražiai pasielgdavo su gyven- tojais ir Poznanios lenkai katali- kai, tarnaujantieji vokiečių ka- riūmenė.

Vokiečiai Namus Degina.

Antrasis vokiečių užpludimas at- sižymėjo ūkių deginimu. Kiek- vieną naktį matydavosi bent keliol- se vietose ugnies nušviestas dan- gas. Sudegino netoli apsikasinę visą Červonos sodžių šonė Šip- liškių. Seirijų parapijoje sudegin- ta 80 suviršum ūkininkų ir keli dvarai.

Šiuo syk ir kunigams dau- giu priešioje iškentėti nuo vokie- čių—visa sunkenybių našta ir at- sakomybė krito ant jų pečių. Iš- bėgiojus visiems mūsų intelligen- tams ir ramias Lietuvos vietas, ar- ba net Rusijos gilumon, paliko tik vieni parapijų kunigai. Užėmė kokį nors miestelį, vokiečiai tiesiog versdavo kunigus būti burmistrais arba kitokiais viršininkais ir už- dėjo jiems atlikti tokias parei- gas, kurių jie, kaip rusų valdi- niai, jokiū būdu negalėdavo išpildyti.

Arėstuoją Kunigus.

Kunigai griežtai atsakydavo ir delėi to turėdavo visokių nemal- numų, ir budavo ne sykį areštuo- jami. Vokiečiai už nepaklusnybę suareštavo: Vizainių, Smalėnų, Seirijų, Kalvarijos ir daugelio kitų vietų kunigus.

Su Kalvarijos kunigu buvęs toks atsitikimas. Jam liepė vokiečiai surašyti visus jaunus Kalvarijos parapijos vyrus, išrinkti iš miesto 3 tukst. rub. kontribucijos ir norė- jo pakelti jį į burmistrus. Ku- nigas griežtai atsakė ir išbėgęs kito vieton. Pasakoją žmonės, kad vokiečiai jį sugavė.

Traukia Batus Nuo Kojų.

Matyti, kad vokiečiams nebeu- žmąją girią, kad arklių paslėpti. Pa- tenka ir autvų, nes nuo kitų trau- ko batus. Apie vieną tokį atsitiki- mą papasakosiu. Vienon bažnyčio- n buvo suvartyta keli šimtai nelaisvių. Sykį inėjo bažnyčioj burs vokiečių kareivių, kurie nutvėrė vieną ne- laisvį, pargriovė į žemę. Kiti ne- laisviai persigando—jie manė, kad čia kas nors bus bloga. Bet taip daug pikto neatstiko—vokiečiai tik nutraukė nuo nelaisvio batus, o jam davė kitus, nuplyšusius. Tuo- met visi nelaisviai tuojaus nu- traukė nuo kojų savo batus ir at- davė vokiečiams, nelaukiant, pa- kol patys vokiečiai pradės nuo jų traukyti.

Kas Bus Pavaras.

Žmonės labai liudni. Ateina pa- vasaris—o čia nėra nei sėklų lau- kams įsėti, nei arklių dirvoms iš- arti. Beto dar laukai apsikasinę groviais (ravais) baisiausia išarti, o čia dar ir visokių ligų galima susilaukti, jau net ir dabar teko rasti tokias vietas, kur vienuose namuose sirgo bent po kelias ypa- tas. Gydytojų gi ir vaistų nėra.

Paskutiniu laiku daug vokiečių arklių krito nuo šalčių, sunkių ke- lių ir pašaro stokos. Ant kelių (plenty) savo akimis mačiau dau- gybę padvėsusių, neužkastų ark- lių. Varnos linksmai apie juos tuntavo. Kai-kuriose vietose daug krito vokiečių arklių nuo užšėrimo rugiais. Žiūrint į tuos padvėsusius ir neužkastus arklius tiesiog darosi baisu—kas bus pavasario sulau- kus? Žemė įsalus, kieta—sunku ir duobes iškasti. Vietiniai gyvento- jai patys savaimi neina arklių la- vonių kasty. Tiesiog keistai išro- do toks jų pasielgimas—jog pasi- kelus ligai visų pirmiausia jiems patiems reiks apsigirti. Apsileidi- mas! Bet, kita vertus, ar galima juos už apsilėdimą ir kaltinti? Daug vyrų išbėgiojo, kiti išgaidinti slapstosi... Visi dejuoja, aimano- ja ir laukia, kad greičiausiai pasi- baigtų ta progaištinga karė.

Visai Lietuvai reikia atkreipti akis į vargstančius Suvalkioj mu- sų brolius lietuvius. Visi jie rei- kalauja pašelos ir pagalbos ir ku- greičiausia.

Beto dar butinai reikia kas nors daryti, kad pavasarį ligos nepa- sikeltų. Ko karė neišvėdė, tai li- gūs galės padaryti.

Skubėkime su pagalba ir ku- greičiausia!

IS SUVALKIJOJ.

Seinų vyskupas nuo ketvergo pietų iki Kančios nedėlios 2 val. po pietų buvo po sargyba sau- rumuose paimtas užstatan nuo Sei- nų miesto, kuriam uždėjo vokiečiai 18 tukst. rublių. Nesudėjus mies- tui kontribucijos, vieton apsigusia- vyskupo išvartytas į Prusus Jo ka- pelionas-sekretorius kun. Juozapas Grajauskas.

Vokiečiai buvo ir Lipskan (Suvalkų gub.) įsiveržę. Čia bu- vo toks atsitikimas. Vokiečių afi- cieriui kvietė kleboną kun. Kot- levskį ateiti pas save. Kunigas atsakė jiems, kad dar eisias atlai- kyti sv. Mišių ir paskiau atvyksias pas juos. Tuo metu rusų grana- ta pataikė tam namui, kur buvo vokiečių aficeriai susirinkę ir dau- gumą jų užmušė. Kiti aficeriai įtārė kleboną, kad jis rusams nu- rodęs tą namą. Kunigą suėmė ir surišton užpakalin rankom nuvarė valsciaus kalėjiman, iš ten gi po trijų dienų nuvežė Prusuosn.

Per paskutinio laiko mušius sugriauta labai graži, nauja, tik prieš du metus pastatyta Stabino bažnyčia Seinų vyskupijoje. Taip- pat sunaikinta per mušius ir Go- nondzo bažnyčia Vilniaus vyskupi- joje.

Kun. Vaclovas Giedris, Zar- šių kamendorius paskirtas karės kapelionu ir veikiančiąja armija. Kovo 15 d. išvažiavo į paskirtąją vietą. Tam laikui, pakol nesugrįs kun. V. Giedris, užims Zaršių ka- mendoriaus vietą kun. Vladislovas Kvietinis iš Pivašunų.

Kovo 3 d. vokiečiams be- šaudant, užsiedė Naujamiesčio (Kauno gub.) bažnyčia ir visai su- degė. Beto dar labai nukentėjo ir patsai miestelis—beveik visas sunaikintas.

Mariampolės mergaičių pro- ginnazija perkeliama į Trakus.

VEISEIAI.

Seinų Pav.

Smartlunų sodžių pas ūkininką Masionį užėję vokiečiai paėmė du arklius. Vakaran vienas parbėgo gauti.

namo. Ukininkas išėjo į netoli- mąją girią, kad arklių paslėpti. Pa- kelyj sutiko vokiečių žvalgus ir pasuko į šalį ir vokiečiams liepiant nemorėjo sustoti. Tuomet vokie- tys sovė ir pataikė kojakaulin, kulka- sudraskė per tris pirštus ir užsui- rėjo arklio pilvė. Maža viltis, kad gi pagis labiausia, kad nėra gy- dytojų.

I Veisejūs buvo suvaziavę daug žydų-pabėgėlių iš Sopockino ir Kapčiamiesčio. Per šabą besimel- džiančius žydus iškaloj suėmė vo- miečiai ir nuvarė į Prusiją. Kai- kurie kelyj pabėgo, bet visgi apie 80 paliko nelaisvė.

VILNIUS.

Nelabai senai Sešulių parapijos "lenkai" buvo pakėlė trūkumą baž- nyčioj. Jie užpuolė ant sėdėjusios lomkose senos moterišės ir ją pri- stumdė už tai, kad jos duklė baž- nyčioj lietuviškai gieda. Labiausia atsizymėjo Palukai. Pristavas su- statė protokolą ir nusiuntė guber- natoriui. Palukai giriasi, kad jiems pataręs riaušes kelti p. Z. ir kiti Vilniaus ponai ir sakė jiems, kad už tai nieko nebūsia.

Neuzilgo Palukas buvo nubaus- tas Vilniaus gubernatoriaus 25 rublius arba atsėdėti mėnesį ka- lėjime.

Seinų "Saltinį" delėi karės priežasčių manoma pernešti Vil- niun. Vokiečiams Seinuose šeim- ynikaujant, nemažai nukentėjusi ir spausėvė.

Vilniaus apskrčio teismas pa- smerkė Kuncevičių ir Kopliniškių už slaptą spirito varymą 2 mė- nesiai kalėjiman ir užmokėti 650 r. pabaudos (štrafo). Butkevičių už tą patį darbą nuteisė 2 mėnesiam kalėjiman ir užmokėti 653 rub. pabaudos.

Iš Vilniaus mokslo apskrčio suzinota, kad dabartinis apšvietos ministeris grafas Ignatjevas paai- kins-įsakęs išguldinėti pradžia- moksliais žmonesios mokyklose tik tųvų kalbą, t. y. tokią kalbą, ko- kia mokiniai šneka namie su tė- vais.

Mirusis apšvietos ministeris buvo išleides aplinkraščių mokinti religijos baltgudžių vaikus mokyk- lose rusiškai. Baltgudžiai nesuti- ko, ir per trejus metus jų vaikai nelankė religijos lekcijų užtat, kad rusiškai buvo mokinama. Baltgu- džiai buvo padavę prašymą atmai- nyti mirusiojo ministerio aplinkraš- či. Grafas Ignatjevas pripažino baltgudžių reikalavimus visai tei- singais. Bet ar bus leista išguldi- nėti religiją baltgudžiškai, pakol kas neišristas klausimas.

STULGIAI.

Raseinių Pav.

Pas mus daug pabėgėlių: beveik kiekviename sodžiu po 6—7 sei- mynas. Žmonės maloniai prima- pabėgėlius ir dalinasi su jais sau- turtu. Daug žmonių pašelos rei- kalauja. Butinai reikia įsteigti Stulgiose "Lietuvių draugijos nu- kentėjusiems dėl karės šelpiti" sky- riūs. Mūsų žmonės vieni neišstengs išmatinti pabėgėlių be pašelos iš- kitur.

UTENA.

Ukmergės Pav.

Utėnos par. vasario mėnesį su- rado tris slaptus bravarus degtinę bevarant: vieną miestelį, kitą Stip- rūnuose, trečią Dičionuose. Kalti- ninkų suėmė nuvažiuavo antstolis, urėdinkėns ir 7 sargibiniai. Rado tam tikras prietaisus degtinę var- tyti ir kelis gorčius degtinės. Visą pacinė. Utėnos parapijoje rasis ir daugiau tokių slapty bravarų.

tikrą praktišką patarimą (velniui), kurio kaip tik taip truksta mūsų ypač mažiasis patyrimams ir angli kalbos nemokantiems lietuviams. Daug išnaudojimo pritarsta lietuviui nuo visokių blogos valios žmonių ir visi nežino, kur kreiptis, kur įsikurti pagalbos. Kuo daugiau lietuvių atjaus, kuo daugiau rems L. D. P. Draugiją, tuo toji draugija bus visuomenės naudingesnė.

L. D. P. Draugijos įsteigėjai pilnai supranta, kad norint padaryti jam kuodidesnį, ypač žmogaus dvasiai, naudą, tai tuo daugiau darbo reikia pakelti, bet ką nelononumai augras nuo darbo, tas abejaui mažą ką gero net ir sau tepadarys gyvenime, o gyventi tik sau, tai ne gyventi.

Nėra, anot Mirebeau, nieko negalimo tam žmogui, kuris moka norėti. Taigi aiškiu sau užbrėžę tikslą eisime prie jo su išverme ir esame persitikinę, kad galėsime būti visuomenei naudingais. Visi gi, kurie norėtų susipažinti su L. D. P. Draugijos įstatais, kurie diena po dienos bus atspausdinti, ar abejaui turėti smulkesnės apie minėtą draugiją žinias, meldžiui kreiptis žemiaus nurodytu adresu: K. Pilenas, 189 Broadway, New York, N. Y.

VALDYBOS NARIAI:

J. Liutkauskas,
P. Montvila ir
F. Pavilienis.
A. S. Cohen, Dr-jos Adv.

LAIKINIS KOMITETAS:

Kim J. Svagėdis—Prezidentas,
155 Montgomery Stree,
Paterson, N. J.
J. K. Miliauskas—Išdėininkas,
120 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.
K. Pilenas—Sekretorius,
189 Broadway,
New York, N. Y.

D. Sargunas.

KOMENTARAI.

Kad Vokietijos cėsorius didligę sirgo ir dažnai excentriškas svajonės apie viso pasaulio užkariavimą išreiškė—yra faktas, kurį viso svieto laikraščiai daugiau kaip 15 metų atgal aprašinėdavo. Kiek tuose aprašinėjimuose tiesos yra—sunku suprasti; daleistai turim, kad laikraščiai, dēlei biznio, mėgstą faktus perdėti ir iškraipyti, kaip jiems patinka, bet kaip neperdėtum ir neiškraipytum faktų—šiek tiek teisybės visgi juose yra. Todėl turi būti ir šiek tiek tiesos, kad cėsorius manė apie pasaulio užkariavimą arba bent apie užėmimą didesnių žemės plotų Europoj kaip ir kitose šalyse.

Vokiečių socialistai, kaip laikraščiai praneša, bando per holandiškų socialistų tarpininkavimą susisiekti su Prancūzijos ir Anglijos socialistais ir išdirbti pamatus, ant kurių galėtų kovojančios šalys—Anglija ir Prancūzija—susitaikinti su Vokietija.

Rytprūsijos, drauge ir Mažosios Lietuvos, dvarininkai malonėtų užmegsti tarybas apie užbaigtą karės su Rusija. Dvarininkai turi didžiulius nuostolius kėsti laike karės.

Kokias logiškas išvadas galim iš tų apreiškimų daryti. Žinoma, visokeriopas, ir visokeriopos išvados vieni ir tų pačių faktų negali būti teisingos. Tik viena arba vienosios išvados tegali būti teisingos.

Vokietijos cėsoriusi atsauskus be jokios provokacijos iš antros pusės—tą galima logiškai argumentais prirodyti—beveik visam civilizuo-tam svietui karę, socialistai deputatai cėcorystės seime, kur jie turi pilnoj to žodžio prasmę neaprebržiuotas kalbos teises, neprotestavo prieš karės apsaikimą ir nekritikavo valdžios pasielgimo su ramybės jėskančia Belgija. Stėauskus pereitą žiemą cėcorystės seime, nei vienas vokiečių socialistų deputatų nebandė nupeikti ir kritikuoti kariūmenės žiaurų pasielgimo su belgais ir ypatingai Louvain'o universitetu. Jeigu civiliški Belgijos gyventojai šaudė ir vokiečių kariūmenę, tai sušaudymas atsakančio civilistų skaitlėms galėjo būti reikalingas; o jeigu reikalingas, tai jis buvo ištėsinamas ir iš natūrališko atžvilgio; jeigu ištėsinamas, jis buvo ir nepeiktinas jeigu tas sušaudymas buvo reikalingas jis buvo ir patartinys. Bet suaukinti-mas Louvain'o universiteto nebuvo

iš kariškos, kaip ir kariškai-strategiskos pusės reikalingas, o jo suaukinti-mas parodo prigimtą, nors ir kultūros skraiste apdengtą vokiečių žiaurumą.

Jeigu socialistai nedrėso vokiečių kariūmenės su Belgija pasielgimo cėcorystės seime kritikuoti arba nupeikti, jie pasirodo nors pasyviskai pritariantį tokiam žiaurumui. Jeigu jie pritaria tokiam žiaurumui, jiems nerūpi kultūros ir civilizacijos t. y. žmonių, gyvenimo pagerinimas ir tobulinimas.

Vokiečių idealu yra valdyti visą žemiją ir jį turtus karį ir jį politiską gyvenimą kontroliuoti.

Tokie išsitarimai gal vienam ar kitam įsiai pasirodys hiperboliskais—perdėtais. Bet tuos tvirtinimus galima faktais parenti.

Rumanią valdo, arba geriaus sakant valdė karalius, laike karės pasimyręs,—įsiai vokiečys. Jo pavaldiniai matė patogią progą atgauti nuo Austrijos tulus savo ventialučių apgyventus plotus. Jų karalius, kuris po švėcinčiaus prisięga buvo prizadėjęs savo pavaldinių reikalus daboti, jų gyvenimą gerinti ir jų idealus, pagal išgalę, vykdyti, ne vien tik ką priešinosi jų reikalavimams, bet dar norėjo juos priversti su Anstrija prieš Rusiją ir karę įsikšti.

Grekią kaipio tauta malonėtų išliuosuoti savo ventialučius iš po Turkijos jungo ir prisidėti prie taltinkinų. Jų karalius po įtekme savo žmonos, kuri yra Vokietijos cėcorytas sesuo, tam priešinasi. Matyt kad karalienė nerūpi jos pavaldinių gerovė ir idealai, bet jos brolio reikalai. Laikraščiai praneša, kad ji net grasinusi, jeigu greikai užspuldyt ant Turkijos, ji Grekią apleistų ir pas savo broli į Berliną išvažiuotų.

Lietuviai, kaip jų istorija rodo, žino gerai vokiečių kultūrą ir jos praplatinio budus. Kryžiuokų ordenas kaip ir kardininkai susidėjo išmintinai iš vokiečių. Kitų tautybų žmonių jie ir savo tarpą neprisimė. Po krikščionystės platinio priedanga jie užpuolė lietuvių tautą, ir šalis, kurias kryžiuokai užėmė, jie pavertė į tyrus (puskajus), išpildami visus prakilnesnius gyventojus, o liaudį ir vergavę paimdami.

Paverge prusus, jiems uždraudė miestuose gyventi, užsiimti prekyba bei amatais ir neleido jiems užimti jokių valdiškų vietų (urėdų).

Mēs kalbėjome apie rusiškos valdžios nuoznumą, bet dalykus aktyviau iškartinėjus, mēs pamatysim, kad nors lietuviška liaudis per ketelėtą šimtmečių yra kentėjusi, visgi mažiaušiai ji kentėjo nuo maskolij.

Priėmę krikščionystę, lietuviai iš narsių, savistovių, tvirto būdo ir valios pavirto į lėtus, nuolankius ir lengvai nusileidžiančius žmones. Krikščioniški pamokinimai tą įvykdino. Žinoma, nuolankumas išaugino baudžiavą.

Lietuvos hajorija, tose šalyse, kur kryžiuokų kultūra nebuvo įsigyvenusi, pateko po lenkų įtekme ir ne vien tik bandė ir kankino liaudį, bet iš jos kancų šaipėsi.

Tokai padėjimas, gyvavęs per kelis šimtmečius, tik tuomet pradėjo mažintis, kai Lietuva po Rusijos valdžia pateko. Bajorijos atsiėsimas į liaudį, pastarosios niekinimas ir persekiojimas, ką bajorija darė ištais šimtmečiais, galima pavadinti savo rusies psichiška (dvasiška) liga.

Žinoma, tokia psichiška liga, išsikruti su jau keletą šimtmečių, neisnyksta greitai. Taip yra ir su šita sloga, kuri vargino Lietuvą per kelis šimtmečius.

Sakiau, kad ji pradėjo mažintis Lietuvai po Rusijos valdžia patekus. Ji sumažėjo dar daugiau, kuomet likosi panaikinta baudžiava, kurią "ponai" stengėsi kiek galėdami palaikyti.

Ji, ta liga, dar daugiau sumažėjo, kuomet lietuviai atgavo teises savo kalboj knygas spausdinti raideimis, kokios jiems buvo ūnkamos. Ji susivis išnyks, ir lietuviai išaugs į protingus savistovius, tiesą ir dorą mylinčius, tvirtos valios ir savu protu gyvenančius žmones, kuomet jų šalis įgys savivaldą. (Pabaiga seka)

DIDELI APETITAI.

Karė dar traukiasi, nei viena pusė kitos neįveikė ir niekas negali dar įspėti, kuri pusė iš krutinų imtynių išeis pergalėtoja. Let atsiranda jau pranašai, kalbant apie persikeitimus Europos žemlapio po karę. Bet ir tuose pranašavimuose vokiečiai rodo savo neapsakomą godumą. Francūzai, pavyzdžiui, reikalauja vien sugrąžinimo 1871 m. paverztų provincijų ir atlyginimo Belgijoj ir Prancūzijoj padarytų nuostolių, bet vokiečių reikalavimai stachai fantastiški, jie nesiduos išpildyti nors vokiečiai karę laimėtų ir jų įveikti priešai būtų ant kelių paklapdyti.

Zymus vokiškas valdininkas ir ekonomistas, narys viešpatystės tarybos, Rudolph Martin išleido knygą p. v. Der Weltkrieg und Sein Ende (Svieto karė ir jos galas), kurioj aiškinama, ko Vokietija privalo nuo pergalėtų priešų reikalauti. Apart 120—150 milijardų markių, dar jis pataria reikalauti milžiniškų priešų žemės plotų. Tarka turinti būti Londone padaryta, taigi butinai, jų nuomone, Anglijos sostinė turi būti paimta ir išnaikinta; Anglija turėsianti užmokėti: Vokietijai 16 milijardų markių, Austrijai 10 milijardų ir Turkijai 4 milijardus. Rusija turi būti visai išgrauti ir išnaikinti ir padalinta tarp kaimynų ir iš jos suiverstos naujos viešpatystės, žinoma, po Vokietijos globa.

Martino nuomone, Švedija turi gauti Finlandiją (bet ji ne švedų apgyventa, tik tulą laiką švedų įsigulėję). Vokietija turi gauti Pabaltijos gubernijas ir Lenkiją, Austrija—visą pietinę Rusiją su Kievu ir Odessa, Turkija Kavkazo gubernijas ir Saratovo gub. (bet Saratovo gubernija yra gana toli nuo Kaukazo kalnų, ji yra prie upės Volgos, grynų rusų apgyventa, su priedais vokiškų kolonistų). Rusija, Martino nuomone, turi būti numesta ne tik nuo Baltiko ir Juodųjų jurių, bet ir nuo Kaspiškų, nors tos nesveria svarbių rolių tarptautiškose susitikimuose. Serbiją turi gauti Austrija, o Egiptas turi būti Turkijai sugrąžintas. Dalį Bessarabijos gausianti Rumanija, jeigu ji karės susidės su Vokietija. Tokiu jau būdu bus atlyginta ir kitioms tautoms, susidėjusioms su Vokietija ir Austrija. Suezio kanalas busias Turkijos rankose, bet ne angliskų akcijonierų, ir plaukiant per kanalą laivai mui-tą mokės Turkijos izdan. Per sumazinimą iplaukų Vokietijos priešų, Martin mano juos taip apsiplintyti, kad jie nei sapnuoti negalėtų apie nanją karę su Vokietija.

Atimta nuo Rusijos Lenkija, sako Martin, galėtų Varšavoj turėti savo valdžią, bet kaip autonomiška karalystė turėtų tvirti Vokietijos dalį ir priimti kaip karalių Prūsų kunigaikštį Augustą Vilhelmą. Tokiu jau būdu surišta su Vokietija turėtų būti Belgija, nors ji turėtų savo autonomišką valdžią. Nuo Rusijos atimtos Baltiko provincijos ir nuo Prancūzijos abimti plotai galėtų turėti savo parlamentus po priežiūra vokiško generalgubernatorių.

Bet karės užbaigimui Vokietijos ir jos padėtojų kariūmenės turi Anglijon įsiveržti, nes kitaip karės galo nebus, ir turi Londoną paimti; užėmimas Paryžiaus ir Maskvos karės neužbaigs. Rusijai nereikia rodyti pasigalėjimo, bet reikia padalyti ją kaip reikia, be jokio jai nuolankumo.

Grazus sapnas, tik sunkiai išpildomas. Tokio Vokietijos sudirutinimo, pavergimo veik viso civilizuo-to pasaulio nei viena tauta nepanorės, nes Vokietija per daug turtą drūta ir išstikro ji viename pasauli valdyti. Išpildymas Martino norų karės neužbaigtų, priešingai, jį įtrauktų net nuo jos išlosto stovinties tuntas, nes ir tos nepanorėtų Vokietijos vergais tapti. Vokietijos vergais nepanorės būti ir dabartiniai jos draugai, su ja išvien einantį Austriją ir Turkiją. Pergalėti taip taltinkinūs, kaip tikisi Martin, Vokietija negali; milžiniškos Rusijos taip įveikti neįstengė daug už Vilhelmą protingesnis Napoleonas.

Apie Prancūziją, dar jai paliktus plotus, Martin sako, jog naujas rubėjus taip turi būti.

Investas, kad Belfort, Rheims, Boulogne ir visi pajuriai tektų Vokietijai, kad vokiški orlaivai-inkai visuomet į valandą laiko galėtų Paryžių pasiekti. Martin pataria Vokietijai įstaistyti 40,000 Zeppelin orlaivių, kad su jų pagalba visuomet būtų galima nenorinčias Vokietėms pasiduoti, neramias tautas, ypač francūzus, greitai suvaldyti. Gražus sapnas, nėra ką kalbėti.

MEILĖS ŠIRDIS.

Brolai! Ar girdėjai kuomet nors, kad plaka Meilės Širdis? Ji-ji galima išgirsti visur: didžiame miesto rume ir mažytėje, siauruteje grintelėje, po juodu svažku ir ruda miline, dainoje ir verkime, balsų užsėgy ir nakties tylumoje.

Visur ir visuomet jinai plaka. Lygiai, galingai ir savęp pritraukiančiai.

Ar kuomet jai girdėjai? Ar kuomet nors klausėsi josios plaukimo? Sunkioji gyvenimo sielvartos ir skausmo jurė kartais užglosia Meilės Širdies plakimo balsą. Sunku tuomet įsiai girdėti.

Kai-kada skausmo verpetas, nei replės, sugniauzia sielą. Visa tuomet tensta ir nyksta. Vien tik skausmas ir karšta pagieža, tartum įsiutusi vėtra, aplink sukuriuoja. Išnyksta tokioj valandoj Meilės Širdies plakimas, ir nebegirdėt jojo visai.

Bet tai tiktai valandėlė. Prašniokšči vėtra-ardra, ir skaitu vėla. Praeina pagieža, ir pro pasukitiniuosius jos sukurius vėl pasigirsta Meilės Širdies plakimas.

Meilės Širdis yra tartum stebuklingas varpas, amžinai skambąs vi-same pasaulyje, dieną ir naktį girdimas, pasiekias augščiausių viršūnių ir žemiausių klonių, kiekvieno žmogaus sieloje bent retkarčiais atsiliepiąs.

Stebuklingas varpas skambėjo net ir ežero gėmėse. Tarp kalnų, pasiekdamas snieguotų viršūnių ir žaliųjų žemumų lankų, skriejo jo balsas ir žadino kiekvieną sielą.

Meilės Širdis garsiau už audrin-giausios gyvenimo vėtros plaka. Niekas jos sulaukyti nebegali. Kaip stebuklingas varpas, plaka jinai visuomet.

Bet reikia mokėti išgirsti tą plaukimą.

Tyliomis kančios naktimis, kuomet vienas pasilieki nakties gludumoj, kuomet viskas aplinkui nurimo, prisiklausyk.

Ar girdiš jos plaukimą?

Tuk-tuk, tuk-tuk.....

Neaiškus, duslus balsas.

Silpnutis išpradžių, nebesuprantamas.

Užmiršk viską! Suspaudęs skausmą pagiežą sieloje, surink visas jėgas klausykis.

Vėl neaiškus balsas, bet jau neaiškesnis.

Klausykis toliau! Ir kuomet aiškiai suskambės tasai balsas, kuomet suprasi galingąją jo reikšmę ir gali pajauti, tuomet tu išgirdai Meilės Širdį.

Nuo tos valandėlės jai girdėsi visur ir visuomet.

Nakties šlamėjime išgirsi ją. Miesto triukšme nepalauš jinai tau plakus.

Prieš tave atsivers berybės erdvės. Nebetaip aštrus bus sielos skausmas.

Išmoksi apglobti Visatą. Žengsi unisonan su Jos plakimu.

Visas pasaulis bus pilnas Meilės Širdies.

Bet išgirs k jai.

Nors kartą išgirs!

Ludis Nerymas.

POLEMIKA.

Nuo Redakcijos. Žemiau talpinti rasitės, kuriai išstikrųjų turėtųs tilpti "Laisvėje", nes rastelyje atsakoma į korespondenciją, kuri tilpo "Laisvėje". "Laisvės" redakcija atsisakė patalpinti šį atsakymą. Kad davus progos ir antros pusės nuomonėms išreikšti, duodame vietos šėkančiam rasteliui.

Rumford, Me. "Laisvės" 29-tame numeryje tilpo korespondencija iš Rumford, Me., po kuria pasirašoma slapvvardžiu E. L. Korespondencija reikalauja atsakymo iš sioki-tokio atitaisyimo, nes prailenka su teisybe.

Minimoje korespondencijoje rašoma, kad kunigėlis prisirinko do-

liarių ir išvažiuo. Reikėtų prie to pasakyti, kad "kunigėlis" prievar-ta pinigų nei iš vieno netraukė. Davė tik tai tie, kurie norėjo ir matė tai reikalinga esant. Tai kam bėdavo? apie lietuvių katalikų do-liarius?

Korespondencijoje sakoma, kad užvis labiausiai persekiojama laisvesnių pažiūrų žmonės. Joms einant gatve, "fanatikai" (suprask katalikai) pradeda pirštais badyti ir šaukti: "Žiūrėkite, žiūrėkite, šliuptarnė eina, paleistuvė." Pavadinimas "paleistuvė" yra baudžiamu prasižengimu. Jei kas taip padaro, tai galima tokį pašaukti tieson. Kiek man žinoma, Rumfordo lietuviai katalikai panašiai nesielgia. Tegul E. L. nurodo taip pasielgiantius. Aplamas tvirtinimas, be faktų nurodymo, yra tiktai tuščias žodžias.

Toliaus E. L. sako: "Dabar katalikai pasakoja, kuomet bus patatytas Tautos Namas, tai visos šliuptarnės ir ji susirinks ir pradės paleistuvauti."

Tai yra tiktai noras įkasti katalikus. Juk net ir tamsiausios žmogelis supranta, kad Tautos Name negalima bus paleistuvauti. Veltus todėl užsipulimas ant katalikų.

Katalikai neduoda aukų tautos namui ne dėl priežasčių, kurias nurodė E. L., bet dėl visi kitoniškių. Daugelis tikisi sugrįžti Lietuvon ir patįs asmeniškai iš jojo nesinaudos. Kiti atsikaso tuom, kad pastoviai ant vietos negyvena, gali ryt-uzporyt išvažiuoti kitur ir todėl nemato reikalo aukauti. Tokiu būdu žmonės atsikaso duoti ką nors atėjusiems kolektoiriams. Gi E. L. visai ką kita nupasakojo.

Toliaus E. L. sako, kad katalikai sėdį prie baikutės ir giedą Pamelės Sv. Karunką. Maine valstijai yra saraus, ir todėl toki apsiėrikimai vargu galimi. Jeigu tuom norima pasakyti, kad Rumfordo lietuviai katalikai abeškai girtuokliauja, tai reikia pastebėti, kad ne vien su katalikais taip yra. Yra tokių lietuvių katalikų, kurie girtuokliauja. Bet yra inre-katalikų lietuvių, kurie girtuokliauja ir elgiasi negeriau už girtuokliaujančius katalikus. Tai kam badyti tuom akis vien katalikams? Girtuokliavimo priežastis guli ne katalikybėje, be kame kitame. Tai nėra reikalo rodyti pirštų į katalikus.

Toje pačioje "Laisvėje" buvo rašyta prieš kiek laiko kita korespondencija, kurioje koksai tai "B" rašė, buk kunigas šaukęs, kad neduos išsišimo tam, kas neduos doliario. Man teko girdėti kuniga tuomet kalbant, ir įsiai visai ką kita sakė. Kunigas daug-maz sakė taip: "Kas neturite, arba nedirbate, galite neaukauti,—aš nuo tokių nenoriu. Kurie turite, galite aukauti, po kiek kas galite."

Taippat neteisingas "Laisvėje" tilpęs p. B. pasakymas, kad kunigas draudęs nuo aukavimo tautos namui. Kunigas visai kitaip kalbėjo, ką aš savo ausimis girdėjau. Stai kunigo žodžiai: "Girdėjau, kad žadate budavoti tautišką namą. Tai yra geras darbas. Tautiškias namas yra labai naudingas darbas, jeigu budavosi katalikai vieni. Jeigu budavosite visi išvien, katalikai ir socialistai, tai tarp jų nebus sutikimo, ir todėl geriau nebudavokite." Taigi viskas buvo perstatyta visai kitaip, negu anoj korespondencijoje parašyta.

Man čia nerūpi kuniga apginti. Apeina vien teisybė, kuri yra perkraipoma, ačiū kam skaitant-tieji yra vedami klaidon. P. S.

KARĖS EUROPOJ NUO XIII ŠIMTMEČIO.

Kaip tautos nemėgsta taikoj gyventi, geriausiai tai patikrina istorija paskutinių kelių šimtmečių. Nuo XII šimtmečio išpuolia Europoj beveik kasmetai viena karė. Nuo 16-to šimtmečio buvo 44 karės už padidinimą krašto žemės, 22 už donies išlupimą, 24 nubaudimo ir atlyginimo karės, 8 dėl garbės užgavimo, 6 pagimdė ginčai už žemės valdymą, 41 karė vėsta už valdono vaimiką, 30 karių vėsta norint draugiskai tautai pagelbėti, 23 vėsta už įtekmes padidinimą, 5 už pirklybos reikalus, 55 buvo naminės pačių piliečių vedamos karės, 28 už tikėjimo reikalus. Išviso buvo 266 karės per 300 metų, taigi, beveik viena karė kasmet.

Pašnekėlių Kampelis.

609. Kaip toli gali siekti šviesos spindulys? Sisai klausimas yra vienu įdomiausių mokslo sąkoje apie šviesą. Žinoma, kad šviesa keliauja su nepaprastu greitumu, kurisai, sulgy tyrinėjimų, yra lygus 300,000 kilometrų ir sekundą (kilometras yra truputį trumpesnis už rusišką varstą ir ilgesnis už pusę angliskos mylios). Pavyzdžiui, šviesa nuo saulės pasiekia žemę į suvir 8 minutes. Vidutinis žemės tolimas nuo saulės yra 148 milijonai kilometrų.

Kaip žinome, žvaigždės stovi nuo žemės daug toliaus negu saulė. Artimiausios žvaigždės šviesa pasiekia žemę vos apie į pusketvirtų metų. Per tą laiką šviesa eina pirmyn su neįpasakytu greitumu 300,000 kilometrų į sekundą. Kokią milžinišką kelionę šviesa tuomet atlieka—skaitytosias lengvai gali išskaituoti. Tų skaitlinių tačiaus žmogaus vaidentuvė negali apimti.

Vienok šie tolimai yra tiktai menkiekis, sulyginus su tolimėmis žvaigždžių kelionės šviesa. Apskaičiuojama, kad astronomų teleskopas (žiuronus) šviesą pasiekia net nuo tokių žvaigždžių, nuo kurių šviesai reikalinga keliauti po 40 metų. Tolumas kelionės, kurią šviesa prie to padaro, yra vis žmogaus supratimo.

Matant, kad šviesa gali taip toli siekti, gimsta klausimas, koksai yra abeškai didžiausias tolimas, kurią šviesa gali pasiekti? Faktų, kuriais galima būtų prirodyti koksai nors tvirtinimas, nėra, ir todėl prisiėma apsiribėjusi vien teoriškai išvedojimais.

Šviesa yra jėga. Jinai gali būti paverčiama į kitoniskos rūšies jėgą. Pavyzdžiui, saulės spinduliai, sutikę ant žemės kokį nors daiktą, sušildo jį. Tas reiskia, kad dalis šviesos pavirto į šilumą. Tas būdas aiškias, jeigu padarysim sulyginimą. Paimkime baltą ir juodą drabužį. Pirmame vasarą jie vėsiau negu antrame. Kodėl? Todėl, kad baltos spalvos daiktai atmuša nuo savės daugiau spindulių. Juoda gi spalva sugeria savin didesnį skaitlių spindulių, kurių pavirsta į šilumą. Iš to gali būti aišku, kad šviesa gali pavirsti į kitoniskos rūšies jėgą.

Yra gamtos dėsny, kurisai sako, kad jokia jėga pasaulyje nenyksta (jinai gali tiktai pereiti kiton formon). Taigi šviesos spindulys, jeigu jam nebutų progos pavirsti į kokios nors kitoniskos rūšies jėgą, amžinai, taip sakant, gyvuotų. Toksai spindulys amžinai keliautų tolyn ir tolyn. Taigi jo kelionei nebutų niekuomet galo, ir įsiai eiti per begalinius erdvės plotus. Taigi tolumas, kurio šviesos spindulys gali pasiekti, teoriškai yra neapribuotas, begalinis.

Jeigu galima būtų įtaisyti visiška sandarus kambaris, kuriame sienos galėtų tobuliai atmušti nuo savės šviesos spindulius, nei trupuo juų nesugerdamos, ir jeigu priešingos sienos būtų pilnai paraleliskos (visiška lygiame atstume stovėtų jų paviršiai), tai, sakysime, elektriskos lemputės žybtelėjimas amžinai tokiame kambaryje neisnyktų. Įsiai nuolat atsikūsinėtų nuo vienos sienos link antros. Jeigu už kokių metų ar dviejų į tokį kambarį galima būtų pažiūrėti, tai mēs pamatytume, kaip tasai spindulėlis vis lekioja nuo vienos sienos prie kitos.

Panašus bandymas parodytų, kad šviesos spindulys gali amžinai keliauti ir perskruoti begalinius erdvės plotus.

Prie progos gerai priminti dar apie vieną įdomų su šviesos kelavimu suristą apsiėrikimą. Šviesa, tam tikrą tolumą nukeliauja tiktai į tam tikrą laikotarpi. Sakysime, į minutą laiko šviesos spindulys padaro 18 milijonų kilometrų (300,000x60). Šviesa su savim neša išvažda to daikto, iš kurio plaukia. Tokiu būdu už 18 milijonų kilometrų mēs matytume tą daiktą poziciją, kokią buvo viena minutą atgal. Šviesa, kuri pasiekia žvaigždžių į 40 metų, neša su savim vaizdus to, kas atliko ant žvė žvaigždžių, kuomet tariamieji šviesos spinduliai atsiskyrė nuo tos žvaigždės, t. y. 40 metų atgal. Jeigu ant žemės būtų užtektinai stiprus teleskopas, tai būtų galima matyti, kas darosi ant tų žvaigždžių 40 metų atgal.

Taipogi, atpenč, kokios nors tolimo dangaus kuno gyvenojai, jei-tumai ir net tukstančiai metų atgal. Jie, tos tariamos žvaigždės gyvenojai, dabar matytų tai, apie ką mēs tik istorijoje galima pasiskaityti. Patįs atsitikimai, taip sakant, "iškeliauo" erdvės tolimosna.

610. Ar saulė yra balta? Abėnai manoma, kad saulės šviesa, ir todėl ir pati saulė, yra baltos spalvos.

Sioji nuomonė yra skaitoma klaidinga.

Kiekvienas gal pastebėjo, kad laike ukanos ir taipogi saulėteko bei saulėleidžio metu saulė išrodo raudona. Jos spalva tuomet yra visai skirtinga nuo baltos spalvos, kurią jinai turi giedriame vidudienyje.

Saulė nepersimainė. Jinai taip vidudienio, taip saulėteko, taip saulėleidžio metu yra ta pati, permainė jos spalvą oras. Oras yra priežastim, kuri saulės spalvą permainė. Iš ryto ir vakare saulės spinduliams reikia pereiti per storesnį oro sluogsnį. Orai gi ypatingai yra praleisti raudonus spindulius daugiau negu by kuriuos kitus. Laike ukany oras tirštesnis, ir todėl gausi ta pati pasekmė. Sakoma, kad jeigu oro sluogsnis tarp žemės paviršiaus ir saulės būtų prašalintas, tai saulė išrodyt mažiau raudona. Kodėl vidudienij saulė yra balta? Į tai dnodama sekantis paaiškinimas. Žemės oro sluogsnis (atmosfera) yra tartum stora oranžinė spalvos skraistė, gulinti tarp žemės ir saulės. Pats saulės esanti ne balta, bet aiškiai mėlyna. Oras tačiaus mėlynų spindulių nepraleidžia per save. Per orą gali pereiti tiktai spinduliai spalvų, artimų oranžinei (tarp šių spalvų yra ir raudonieji). Nuo jų baltumo išpu-dis.

Žmonės turi būti dėkingi už tai oro sluogsnį, nes mėlynieji ir violetiniai spinduliai yra smarkiausi ir tik ačiū jiems atsitinka apkvaitimai ir mirtys dēlei karščio. Oras susilpnina jų veikimą. Ačiū orui, saulės spinduliai, kurie susidaro iš viso iš septynių spalvų, taip susitvarkė, kad vidudienyje saulė išrodo balta ir netaip pavojinga.

Už kelių milijonų metų, kaip tvirtinama, saulės spalva busianti geltona. Tai reikš, kad saulė jau gėsta.

611. Ar paukščiai turi skonį? Sisai klausimas, pirmu žvilgsniu išrodas keistu, yra tačiau gan įdomus, jeigu valandėlė prie jo apsi-stoti. Abėnai inant, paukščiai turi skonį, tai yra jie atskiria gardų daiktą nuo negarbaus ir pirmąjį noriau lesa.

Geresniam ištyrimui, galima padaryti eilė bandymų. Yra žinoma, kad vištos mėgsta kiaušinius. Jeigu sumušti sveiką kiaušinį, tai vištos įjį sules su didžiaus

kitoniska negu ty, prie kurių jina
yra prapristi.

Pastebėta, kad vartodama tulę
laikau naujus grūdus, višta prie jų
taip pripranta, kad paskui nenoriai
ima senosios rūšies grūdus. Išaiš-
kinimas gali būti tame, kad virš-
kimo syvai pripranta prie naujų
grūdų, susiderina su jais, ir nau-
jieji grūdai įneša susidariusio
tvarkon tulę, tariant, suirute, ku-
rios višta instinktyviai vengia.

Kaip višta, taip ir kiti paukščiai
tur skoni. Taip tuli paukščiai
mėgsta tam tikras uogas, kurias
greičiau lesa negu kitas. Tikrai
nebėstant ty uogų, pereinama prie
kitoniskos rūšies maisto. Priežas-
tis tam gali būti ta pati, ką ir
su višta.

612. Kur auga rasalas? Pa-
prastai rasalas (juodyta, atramen-
tas) yra padaromas iš mineralų.
Visi vartojamieji dabar rasalai tin-
ka rašymui tikrai po eilės tam tik-
rų pripratinimo procesų, kurie daž-
žinojimo.

nai reikalauja nemažai sugebimų ir

Tačiau, šale visų išdirbimųjų
rasalų, yra viena rūšis, kuri tie-
siog auga. Taisi keistas augmuo
randasi Naujoje Grenadoje ir yra
žinomas kaip rasalo augmuo. Šio
augmens syvai, vadinami "chan-
chi," gali būti, be jokio apdirbimo
vartojami rašymui.

Rastas, pabrėžtas šiame rasale,
išspardžiu yra raudonai-durpinės
spalvos, bet po kelių valandų pa-
viršta į tamsiai mėlyną. Šisai ra-
salas, sakoma, esąs "stipresnis" už
išdirbamąsias rūšis. Jisai buk at-
rasta, dar ispanams viešpatuojant
Naujoje Grenadoje. Ispanai pada-
rė šioji bandymą. Lakštus popie-
ros, išrašytos paprastuoju rasalu ir
naujai išrašytuoju, slapino jurių
vandeniu visu keliu važiuojant iš
Amerikos Ispanijon. Atvažius
į tenai, pasirodė, kad lakštai, ku-
riems naudota paprastasis rasalas,
yra vos įskaitomi, o išrašytieji nau-
juoju rasalu lakštai beveik nenū-
kentėję nuo jurių vandens. Tuom
prirodyta stiprumas naujojo rasalo,
kurį Ispanijos valdžia paliepusi
vertoti visiemis viešiesiems documen-
taris.

AUKOS L. G. ir A. F.
Lietuvos Gelbėjimo skyrius.
Lakštai XVIII.

Andrius Kundrotas, L. A. U.
Klubas vadovas, Brooklyn, N. Y. \$1.00

Wilkes-Barre, Pa. per J. J. Ni-
enly (išparduota ženkliu No. 1 per \$1.00):
J. J. Nienu, \$1.40, J. Maša-
nauskas, W. P. Walsh (aišys
adv.) po \$1; M. Padolskis,
50c; A. P. Šukis, M. Povilaitis,
M. J. Kvetkus, M. Ni-
niuvienė—po 25c. Smulkų
10c. Viso (išsumas \$2.00 Aut.
Fond.)

Jurgis Jokuhauskas, SLA. 28 kp.
narys per A. B. Strimaitį, 3.00

SLA. V-to Apskriečio suvažiavi-
mo delegatų: J. Alkevičius,
A. Zalkis po 50c; A. B. Stri-
maitis, F. Lapinskas, A. La-
pinskas, K. Stepanavičius, J.
Jocionis, V. Ambrazavičius po
25c. Viso 2.50

East Chicago, Ind. TMD. 127
kp. per C. Izd. A. J. Povil-
aitį: J. Lukoševičius, A. Kai-
ris, K. Griškas, J. Zizas, P.
Jasaitis po \$1.00; P. Tijušas,
F. Zickus, C. Puišis po 50c;
T. Mokiliūnaitis, M. Tijušas,
P. Sakas, T. Pulmonas, S.
Sivinskis, J. Tijušas, L.
Andraitis, P. Junska, P. Uzas
—po 25c. Nuo baliaus ilkes
peinas \$13.25. Viso 22.00

So. Brooklyn, N. Y., surinkta
Maliusko ir Vidzūno rakan-
dų krautėveje pardavinėjant
Gelbėjimo ženklelius: A. Ma-
liuskas ir A. Vidzūnas (M
and V Furniture Co.) \$7.10.
V. Valčiulis (iš Central Brook-
lyno) —45. Kremer and Ro-
senberg—\$1. Petrowski 40c.
Mr. Bonni, American Fellow
Friend, Phillips & Brown—
po 25c. J. Bindokas 15c.
Barauskas, Udras—po 10c.
Barauskas, B. Sribas, Ku-
staponis, S. Sribas, A. Ma-
liuskas, J. Bendoravičius, J. Puzinas,
Genis—po 5c. Viso 15.00

incoln, Nebr. Lietuvų, per SLA.
104 kp. paskirtus rinkėjus I.
Pudoką ir I. Veličką surinkta
kuopole ir po Lietuvų sel-
mynas: A. Žilaitis, F. Žilai-
tis, J. Puidokas, J. Velička,
K. Majuska, M. Bublis, J.
Trumpaitis, A. Trumpaitis, J.
Jonaitis, P. Masaitis, A. Kil-
čiūskas, A. Ilius, J. Bazikas,
J. Januška, M. Lintkus, J.
Puidokas, A. Puidokas, J. Ste-
panavičius, Z. Cvilikas, J.
Kuncas, P. Šarkis, L. Šarkis,
M. Adulienė, V. Garanda, B.
Stiga, B. Karpavičius, K.
Stepanavičius, J. Palčiūskas,
T. Cienekas, Z. Vincelienė,
P. Varelka, P. Krisciūnas, D.
Kazlauskas, A. Grigaliūnas, V.
Kvacišas, J. Šinkevičius (len-
kas), P. Gudaitis, K. Januš-
vičius, K. Mickunas, P. Kaka-
talis, M. Bublis—po \$1. S.
Varelka, B. Raktelis, P.
Paukštis, V. Graželis, A.
Adukas, K. Gudaitis, J. Za-
jauskas, J. Kumpstas, V.
Zajackauskas—po 50c. M.
Grazevičius 25c. Iš ty anų
—\$18 yra suaukanta per SLA.
104 kp. narius. Atitraukus
persiuntimo išlaidas, viso lieka 45.57

Viso per savaitę 94.07

Buvo Lakšte XVII 4,227.89

Viso įplaukė Fondan 4,321.96

Lietuvos Autonomijos skyrius.
Lakštai XX.

Wilkes-Barre, Pa., Lietuvų, per
J. J. Nienu 2.00

Buvo Lakšte XIX 394.47

Viso įplaukė Fondan 396.47

Viso per abi Fondos dali 4,718.43

J. O. Širvydas,
L. G. ir A. F. sek.

Labdaringa Sąjunga ir visa ka
iširti. Susirinkime paaiškėjo,
kad Daktarų Dr-ja apsiimtų ben-
drai veikti su kitais, jei jai būtų
pavesta viso reikalo kontrolis.

Lietuvių Daktarų Draugija tu-
ri dabar 17 narių, kurių 12 gy-
vena Chicagoje ir 5—rytų val-
stijose.

Scenos draugijoms ir pavie-
niams artistams. Chicagoje nuo
senai nemažai žmonių, kad
lietuvių scena stovi labai žemai.
Toksai mūsų scenos stovis pilnai
suprantamas, jeigu atsiminti, kad
mūsų vaidintojai-artistai yra žmo-
nės mėgėjai, kurie užsiima ki-
tokiu darbu, nes už vaidinimus mu-
sus neapmokama. Kita mūsų sce-
nos nusiūkimio priežastis yra ta,
kad mes neturime nuolatinio savo
teatro.

Dabar yra proga atidaryti čia-
dieninį lietuvišką vokalio, kuris
galėtų būti nuolatinis mūsų teatru.
Kad tai pasiekus, reikalinga visų
privačiųniųjų pagalba. Todėl tegu
visi dramatos raliai, klubų na-
riai ir šiaip pavieni žmonės, susi-
renka šią subatą, gegužio 8 d. 8
val. vak. "Lithuania" teatre, 3214
So. Halsted st. Čia bus apsvasty-
tas nuolatinio lietuviško vokalio
steigimas ir reikalai, suristi su mu-
sy artistų gyvenimu. Kas negali
asmeniškai atsilankyti, tegu krei-
piasi per laisną antrą: Lietuvos Vo-
devilius, 3252 So. Halsted st., Chi-
cago, Ill.

Sveikatos ir blaivybės paroda.
Sios savaitės seredoje, ketverge
ir pėnyčioje šv. Jurgio para-
pijos svetainėje, 32 pl. ir Au-
burn ave., laikoma sveikatos ir
blaivybės paroda. Parodos svei-
tainėje yra surinkta daugybė vi-
sokių paveikslų, kartogramų, sta-
tistikų sveikatos ir blaivybės sry-
tyje. Kas vakaras 8 val. atsibuva
programas, susidedg iš lietuvių
daktaro paskaitos, taip prakalbos
ir įvairių pamarginimų, tarp jų
krutami ir stovinti paveikslai.
Parodoje yra tam tikri aiškinto-
jai, kurių patarnavimais atsilan-
kantieji gali pasinaudoti. Įžan-
ga parodon ir vakarinuosna pro-
gramuosna uždyka.

Darbininkų vakaras. Gegužio
1 d., Meldažio svetainėje, rūpesniu
DLK. Keistuio draugijos, buvo
parengtas Darbininkų Vakarais.
Vakara puosė margas programė-
les. Pirmiausia kalbėjo "Lietu-
vos" redakcijos narys J. A.
riai ir šiaip pavieniai žmonės susi-
chiemiauskas. Prakalbos mintis
buvo: kad pagerinti darbininkų
buvį čia Amerikoje, pirmiausiai
kiekvienas turi stengtis tapti šio
krašto piliečiu. Po prakalbos K.
Burdulitė gražiai padėkiamavo.
Toliaus prasidėjo vaidinimas. T.
M.D. 28 kp. dramatiškas skyrius
suvaicino vieno veiksmo vaiz-
delį "Meilės Parodijos". Vaidi-
nima galima būtų pavadinti nusi-
sekusiu, jeigu mergaitės būtų pa-
rodžiusios savo gyvenimą, o ypač
techniką kalboje. Šiaip vyrai at-
liko pavyzdinai. Toliau sekė
"Sietno" choro dainos. Stepu-
kas su sunumi prikrėtė kupiną
maišą juokų. Abelnai, vakarelis
buvo linksmas, ir nemenkas su-
sirinkusių žmonių skaitlius su-
siromai juom liko užganėdintas.
Vakarais užsibaigė šokiais. Sma-
gu pažymėti, kad minėta draugi-
ja uoliai remia vietinį viešą kny-
gyną. Taipgi ir šito vakaro pu-
sė pelno paskyrė viešam knygynui.

Esulapas.

Pranešimas. Laikė TMD. 28-
tos kp. šeimyniško vakaro, pa-
rengto gruodžio 31 d. 1914 m.
buvo suaukanta \$15.80 naudai nu-
kentėjusių nuo karės Lietuvių.
Siy metų balandžio 24 d. reng-
tame šeimyniško vakarėlyje su-
sitarė \$23.47.

Siuom gerbiameis aukauto-
jams pranešu, kad gegužio 4 d.
visos tos aukos išsiųsta per "Vi-
liją" tiesiog Lietuvon drauge su
West Sideje gyvuojančios Lietu-
vos Ukiniukų Draugijos aukomis
L. U. Dr-ja paaukavo iš savo
izdo \$100. Nariai trijuose mėne-
siuose susirinkimuose sumetė
\$25.95. Tokiu būdu L. U. Dr-jos
ir jos narių auka nukentėjusiems
nuo karės Lietuvoje sudarė
\$125.95.

Susidariusi iš visų šių pinigų
auka, \$149.42, išsiųsta Vilniun

Liet. Moksl. Draugijos vardu.
Aukos paskyrimas pavesta nuo-
žiurai Liet. Moksl. Draugijos,
kur jina pamatys įdesnį nuken-
tėjusių šelpimo reikalingumą.

Kuopos vardu turinčių ger-
biameis aukautojams ir prijau-
tėjams.

Stan. A. Krutkas,
TMD. 28 kp. siun-
timo komiteto narys.

Susirinkimas SLA. moterų 208
kuopos. Ateinančią seredą, gegu-
žio 12 d., 2 val. po piet., at-
sisub SLA. moterų 208 kuopos
susirinkimas Fellowship House,
931 W. 33rd pl.

Bus aptariamai bėgantieji rei-
kalai ir renkamos duoklės. Na-
rės kviečiamos atsilankyti.

Valdyba.

Kandrotas neatvažiuos Chica-
gon. "Vien. Liet." praneša, kad
p. Kandrotas, žinomas Brook-
lyno lietuvių drutuolis, neatva-
žiuosias tuom tarpu Chicago,
kaip čia dangelio buvo laukta.

BARBERNEJE.
Ineina vienas ponas ir sako kir-
pėjui:

—Nukirpkite man plaukus, bet
prašau, kaip galima trumpiau, nes
dėlei kai kurių aplinkybių neturė-
siu pinigų ir greit negalėsiu nusi-
kirpti.

Kirpėjas: Tai geriaus aš nu-
pešiu.

F.V.D.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. Stasys (Morgan, Pa.). Tilps se-
kančiam numerį. Šiam atėjo per-
vešai.

p. So. Omahietė. Kas galima bus,
patalpinsime sekančiame numerį.

p. Artima Mylitis (Homestead,
Pa.). Jus sekančiame numerį.
Butų malonų matyti Tamisų dažniau
rasant.

p. Nalis (So. Boston, Mass.). Bus
kitame numerį.

p. Kor. (New Phila, Pa.). Kores-
pondencija tilps kitam numerį. Ant-
rąjį raštelį peržiūrėsime.

p. F. K. B.—(Pittston, Pa.) ir ki-
tiems neminėtiems. Peržiūrėsime ir
kas galima bus, sunaudosime.

p. W. St.—(Scottville, Mich.).
Šiandienė Tamistai įliškavo juokelis
vargu tiks.

p. Gerai žinant (Cleveland, O.).
Apie tai gavome iš kito korespon-
dentų anksčiau. Visgi aiū.

p. Senis (Westville, Ill.). Tamista
visai faktų nepažinod. Reikėjo pil-
niau visus rinkimus aprašyti, o ne
taip kelti aplaumus žodžius pasakyti.
Malonėkite kitą kartą pilniau ir aiš-
kiau rašyti (beje, ir ne pašėliu). Bu-
sime dėkingi.

p. Fr. P.—(Lawrence, Mass.). Iki
šiol, laiko stokos dėl, negalėjome at-
sakyti. Šioms dienomis gausite laisną.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo vyro, Kazimiero
Stadalinio, kurs pabėgo prieš karį
į Vokietiją, paskiau iš ten nuvyko
Amerikon. Paliko mane su keturiu
mažais vaikais, išgyveno su ma-
nim Belshilly ir Palace (Scotland)
16 metų. Kas sužino, meldžiu pra-
nešti ant žemiau paduoto adreso:

Ona Stadalinienė,
16 Douglas Place, Hamilton Palace
Colliery, by Bothwell, Scotland.

Pajieškau savo pusbrolių Kaz. ir
Antano Alekų. Onių kaimo, Do-
bravies gminas, Naumiesčio pav., Suvalkų
gub. Gyveno Dayton, Ohio, o dabar
nežinau kur ji randasi. Jos pačios,
ar kas ją žino, meldžiu atsiųskiti ad-
resų:

J. Jurasaitis,
418 Central Av., Springfield, Ohio.

Pajieškau savo pusseserės Onos Ka-
parevičukės, Jencių kaimo, Dobrova-
les gminas, Naumiesčio pav., Suvalkų
gub. Gyveno Dayton, Ohio, o dabar
nežinau kur ji randasi. Jos pačios,
ar kas ją žino, meldžiu atsiųskiti ad-
resų:

Jonas Paukštis,
Box 486, Steger, Ill.

Pajieškau savo pažįstamo J. Yu-
saičio. Pirmiaus gyveno ant 22 An-
zele st., o dabar nežinau kur. Mel-
džiu atsiųskiti adresu:

Mr. W. Albitas,
54 Hamilton St., Oswego, N. Y.

Pajieškau savo draugo Antano Pau-
lio, Skirnių kaimo, Lidavenų parap.,
Rasnių pav., Kauno gub. Gyveno
Waterbury, Conn., o dabar nežinau
kur. Jis pats, ar kas jį žino, mel-
džiu atsiųskiti adresu:

Frank Kaucki,
% B. W. Owens, R. F. D. 2,
West Winfield, N. Y.

Pajieškau savo žento Juozo Plat-
ackio ir dukters Barbaros, Zarėnų pa-
rap., Telsių pav., Kauno gub. Jau
dvejį metį jie gyveno Pittsburg, Pa.
ant Carlson gat. Meldžiu atsiųskiti
adreso:

Motiejus Misis,
1206 St. Clair St., Ashland, Wis.

The Kerosene Specialty Co.

SEVERA'S
MEDICATED SKIN SOAP
(Severos Gydanis Odinis
Muilas)
puikūs tai muilas visos
šeimynos nariui.
Kasuoja 25 centus.

Severa's
Skin Ointment
(Severos Odinė Mostis) yra puikias tepalas. Ji apsaugoja ir pa-
luosuoja odą nuo baurinantių ir skaudantių išbėrimų. Kas. 50c.

SEVERA'S TAB-LAX.
Chkrisis Liusuotojas.
Malonus ir veiklus
Vaikams ir Suaugu-
siems.
Kasuoja 10 ir 25c.

VANDENUOTAS IŠBĖRIMAS.
"Malonėkite pagarsinti mano
laikėli, kuriame pranešu, kad Se-
veros Odinė Mostis gydyt mano
skaudamą koją, kuri ilgą laiką
buvo išimusi ir apiberta vande-
niuotais išbėrimais. Patėpus ke-
leta kartų, koja išgyjo. Per 10
metų kentėjau ir nei Europos
daktarai negalėjo pagelbėti."
Mathyas Kotas,
Box 53, Silverhill, Ala.

Jus aptiekorius užlaiko visokius Severos Preparatus. Butinai re-
ikalaukite Severos. Neimkite jokių užvaudojų. Negalėdami gauti užsiau-
kykite tiesiai nuo

W. F. SEVERA CO. GEDAR RAPIDS
IOWA

PINIGAI
Geriausiai, greičiausiai ir
pigiausiai
Persiuncia Pinigus į Lietu-
vą-Rusiją ir visas da-
lis svieto ir parduoda
Šifkortes
A. OLSZEWSKIO
BANKA
3252 South Halsted St.
CHICAGO, ILL

MILDA-TEATRAS
3138-42 So. Halsted St.
Turi geriausią pasisekimą. Kas nak-
pilas žmonij.

Kodėl?
Todėl, kad duoda geriausius val-
dinimus už pigiausias kainas.
Už 5c čia pamatysite gražesnį Teatrą,
kaip vidurmiestyje už 50c.

Kainos šio: Iom dienom 5c ant
balkono, 10c žemai.
Subatom ir neeilom 10c bal-
konas, 15c žemai.

Prasideda 7 valandų kas vakaras
Subatom ir neeilom 2 val. po pietų.
Jei nori linksmiai praleisti valandą
lietuviško, tai ateik
MILDOS-TEATRA.

Parsiduoda:—viesl pritaismai bu-
černė ir grosernel. Pirkėjas gal
laikyti čia pat storg, šioje pat vietoje,
kur tirstai apsigvenę lietuviai, gal
iškraustyti kitur, kur pirkėjų tinka
arba gali pirti ir su namu. Meldžiu
atsiųskiti tuojaus adresu:
W. Azukas,
8466 Vincennes Ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—salūnas geroje vieto-
je lietuvių apgventa, arti naujai pa-
statytų Crane dirbtuvių. Savininkas
turi kitą biznį. Atsiųskiti:
4622 So. Western ave., Chicago, Ill.

AR NORI PIRKTI UKY?
Kam reikia po angli kasekės sa-
vo sveikata baigti; kam reikia po gy-
vulių plovynias, po nešvarų orą sau
grabo įleisti; kam reikia karšta ge-
lezti, kad ant ukės yra sveikes-
nis, linksminis ir turtingasms gyve-
nimas, negu mieste. Užsiųsk 40 ak-
rų žemės Naujoje Lietuvių Ukiniukų
Kolonijoje, Wisconsin. Už tiek ze-
mės reikia įmokėti nuo \$150 iki \$200,
nes akras žemės parduodama nuo
\$15 iki \$17.50. Mažai pinigų turint,
daugiau žemės nereikia pirkti, nei
Kolonijoje ant tiek žemės
galima išmaitinti 10 karvių, 4 arklius
ir daug kitų mažųjų gyvulių. Išdir-
bęs tokią žemę mažiausiai gali gauti,
parduodamas, \$100 už akrą. Taigi
dabar bedarbės metuose žmogus dau-
giau gali uždirbti, pirkęs tokios ze-
mės, negu mieste geriausias darbų tu-
rėdamas. Ilgai nelaukęs rašyk lais-
ką klausdamas platesnių aprašymų.
D. B. Pratapas,
437 W. Dayton St., Madison, Wis.

F A R M O S
aut kurlų
Kiekvienas Gali Buti Neprigulmingu
ir Pasiturinčiu
lietuviškoje kolonijoje apie Dodson,
Louisiana, nekurie iš lietuvių tūrė
per \$2,000 gryno pelno šį rudenį. Jie
nesenai pradėjo tenai ukinkuotai.
Kiekvienas gali apie tai persitiktinti,
nuvažiavęs ir pamatęs lietuvių tenai
gyvenančius. Musų išdirbta žemė yra
derlinga ir išduoda trejis javus per
metus. Oras yra vienas iš geriausių
ir sveikiausių Svulvenyose Valstijose.
Nes nežaliojame jokių agentų ir to-
dėl išdirbtas farmas parduodame pi-
giau negu kiti gal parduoti mūsų.
Jeigu jums nusibodo dirbti fabrikuo-
se, atsiųskite per laisną ar ypatingai
pas mus atstovą:

C. Kasputis,
3246 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telephone Drover 3514.
J. J. STOVALL & SONS

F A R M O S
aut kurlų
Kiekvienas Gali Išėyk Uždarbiauti
Daugiau Negu Užbrikuose.
Kodėl važiuoti ir nežinomas ir neiš-
bandytas vietas, jeigu apie Dodson,
Louisiana, lietuvių ukinkuotai gerai
gyvena ir padaro gerus pinigus. Vie-
nas lietuvis neseniai pradėjo su ma-
žais pinigais, o šį rudenį turės iš sa-
vo užės daugiau negu \$2,000 gryno
pelno. Mes esame savininkai daugie-
liu farmų ir žemės. Agentų mes ne-
užaliojame ir todėl išdirbtas farmas,
aut kurlų išyky galima gyventi, par-
duodame pigiau negu visoki agentai
gal parduoti mūsų. Jeigu norite
farmų, tai geresnių ir pigesnių nerasi-
te kaip pas mus. Pabandykite tai pa-
tis—persitiktinsite. Atsiųskite per
laisną ar ypatingai pas mus atstovą:

C. Kasputis,
3246 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Drover 3514.
J. J. STOVALL & SONS

FA R M O S
aut kurlų
Kiekvienas Gali Buti Neprigulmingu
ir Pasiturinčiu
lietuviškoje kolonijoje apie Dodson,
Louisiana, nekurie iš lietuvių tūrė
per \$2,000 gryno pelno šį rudenį. Jie
nesenai pradėjo tenai ukinkuotai.
Kiekvienas gali apie tai persitiktinti,
nuvažiavęs ir pamatęs lietuvių tenai
gyvenančius. Musų išdirbta žemė yra
derlinga ir išduoda trejis javus per
metus. Oras yra vienas iš geriausių
ir sveikiausių Svulvenyose Valstijose.
Nes nežaliojame jokių agentų ir to-
dėl išdirbtas farmas parduodame pi-
giau negu kiti gal parduoti mūsų.
Jeigu jums nusibodo dirbti fabrikuo-
se, atsiųskite per laisną ar ypatingai
pas mus atstovą:

C. Kasputis,
3246 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telephone Drover 3514.
J. J. STOVALL & SONS

KLAUSIMAI.

613. Kodėl žolė yra žalia?

614. Kokia šalis turi daugiau
sia mokslininkų?

615. Ar abi žmogaus kojos yra
lygaus "greitumo"?

616. Kurių daugiau bepročių:
vyrų ar moterų?

(Atsakymai bus kitam numerį)

KIBIRKŠTIS.

Kalbėkite, kaip sau norite, bet
SLR-KA. prisiėmė mainyti savo
galvą ant uodegos. Ir noroms
nenoroms p. Burbulas turės pri-
pažinti, kad "Draugo" redakto-
rius nežino Suv. Valstijų tiesų.

Bevielis telegrafas iš ano svie-
to atnešė pajieškojimą apie ve-
lionio J. Gričiūšio biografiją.
Penkiolika metų pp. "administra-
toriai" nesugeba jos išiešti.

Ei Džei Bagočius, LSS. mar-
natravnas sunus, padarė tikrą
gailystį ir žada grįžti prie savo
tikros močės.

"Amerikos Lietuvis" savo neu-
trališkume yra gudrus kaip Ita-
lija: žiūri sykiu dešinėn ir kai-
rėn.

Biznis tai biznis. Geriausias
biznis iš matrimonialijų apgarsi-
nimų (pajieškojimų apsigveni-
mui). "Keleivis" ant jų išaugo.
"Laisvė" jam neapsileidžia.

Kas norite mokytis aritmeti-
kos, tai eikite pas Bagočius pra-
kalbų korespondentus. Jie žino
stebuklingą dauginimo lentelę.
Pavyzdžiu, svetainėje ineina 90
ypatų (su kudičiais); iš svetai-
nės išeina 300 suaugusių vyrų ir
moterų. Stebuklinga, ar netiesa?

"Keleivis" padarė šventą pri-
sięga išgaudyti visus juodran-
kius. Tam budas: tegul tik
"draugai" netingi ir prikalbina
hent po vieną extra skaitytą
"Keleiviu." Tuomet galima bus
automobilius nusipirkti, o nuo
automobiliaus nepabėgs nei juo-
rankis, kad ir smarkiausias. Sure,
kaip zet.

Virbuks.

VIETINĖS ZINOS.

Iš lietuvių daktarų veikimo.
Praeita subatą po numerį 3261
So. Halsted st. buvo Am. Liet.
Daktarų Draugijos susirinkimas.
Draugijos valdyba sekantiems
metams, kaip paaiškėjo balsavi-
mo pasekmė, yra šiaip sudėta:
Dr. A. L. Juška—prezidentu, Dr.
J. Kulis—vice-prez., Dr. K. Dran-
gelis—sekr., Dr. A. J. Zimontas
—izdininku. Draugijos valdyba
buvo indorsavusi lietuvių advoka-
tą, p. J. Kučinską, miesto advoka-
tą (City Attorney) vietai. Su-
sirinkimo skaityta majord.
Thompsono atsakymas, kame pri-
sizadama priimti omenin daktarų
balsą paskiriant miesto advokatą.
Lietuvių katalikų blaivininkų
kuopos Bridgeporte prašė Daktarų
Dr-ja suteikti lektorius prieš-
alkoholinei parodai, kuri atsiu-
bia šios savaitės seredoj, ketver-
ge ir pėnyčioje šv. Jurgio svei-
tainėje. Draugija paskyrė lektori-
riais Dr. Juška, Dr. Jonikaitį ir
Dr. Drangelį. Chicago's Liet.
R.-Ka. Labdaringa Sąjunga pa-
kvietė Daktarų Draugiją bendrai
įsteigti "Free Dispensary," kame
neturtingi žmonės veltui gautų
pagalbą ligoje. Daktarų Dr-ja
jau nuo senai rūpinasi tokios
įstaigos įvykdimu. Tam tik-
slui jau nuo pirmiaus gyvyuotų
Daktarų Dr-jos komisija, kuri
šiam susirinkime buvo papildyta
Dr. Jonikaitiu ir Dr. Wieg-
neriu (nuo pirmiaus komisijoje
yra Dr. Juška ir Dr. Kulis).
Komisijai pavesta susizioti su

Apgarsinimai.

ABELNAS PATARIMAS.

Mēs esame labai dėkingi savo
viengieniams už laiskus, kuriuos
gauname nuo mūsų viengienų,
kaslink mūsų nekurių gyduolių
veikmės. Mr. Jos. Pokorny, Chi-
cago, džiū mus sekančią laisną: "Mel-
džiu priimt mano geriausią pa-
lėką už Tamstų puikias gyduo-
les, kurios vadinama Trinerio
Amerikonisko Kartaus Vyno
Elixiru. Aš kamavau si vidurių
užkietėjimui ir nuo to paeinačio-
mis komplikacijomis; bet, po pa-
vartojimui Elixiru, jaučiuosi vi-
sai gerai. Jos. Pokorny, Chicago
Heights, Ill." Aš pasitikiu, kad
šis Mr. Pokorny'o patyrimas bus
priimtas tukstantų sergančių už-
kietėjimu vidurių ir kitokiomis
ligomis, kuriose užkietėjimas yra
nuolatinis apsiereikimu. Jis taipgi
įsustiprina virinimo sargunas.
Kaina \$1.00. Aptiekose. Jos.
Triner Manufacturer, 1333-1339
So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Nugaros ir sprando skausmai,
ar jie būtų reumatiski ar neural-
giški, bus greit numalšinti Tri-
ner's Liniment'u. Kaina 25 ir
50c., per krasą 35 ir 60c.

Town of Lake Savings Bank
Joseph J. Elias, Savininkas
4600-4602 S. Wood St., Chicago.

Prilimame pinigų į Banką užde-
dinti nuo vieno dolario ir daugiau
ir mokame trečią procentą ratomis
ant metų. Siūdomame pinigų į vi-
šas svieto dalis pigiai, greitai ir tai-
singai, o svetimių žemių pinigų mal-
domas, perkame ir parduodame. Par-
duodame šifkortes ant visų lityų į
krajų ir iš krajaus, taipgi tikėtus
ant geležinkelio po visą Ameriką ir
Europą.

Mūsų Banka išdirba visokius raštus
ir dokumentus visose kalbose ir du-
oda rodą lietuviams visokiuose at-
tikimuose ir reikaluose ypatingai ir
per laisną. Tik kreipkitės viršmė-
ni antrą.

Reikalavimai.

Reikalinga —keletas gerų vyrų
užėmimui agentystės. Agentai, dirb-
dami 8 valandas dienoje, gali už-
dirbti nuo \$30 iki \$100 į savaitę.
O agentai, dirbami 2 ar 3 valan-
das vakarais, gali uždirbti nuo 10
iki 30 dol. į savaitę. Taigi, no-
rėdami šią vietą užimti atsielkite,
rašdami lietuviškai, arba atsilan-
kykite nuo 9 iki 12 vak. dienos
laikui:

The Kerosene Specialty Co.

Ant Pardavimo.

PIGIAI PARSIDUODA.

2 filiatų medinis namas (2957
East 81st st.) Chicagos dalyje
Cheltenham (arti 81-mos gat. ir
naujojo bulvario). Įtaisyta gas-
zas, toiletai, tvartas, gražus kie-
mas, puošnūs medžiai. Gy-
venk vienam filiate ir imk randą
už kitą filiatą. Kaina \$2,500.
Mažas įmokėjimas, likusioji da-
lis taippat, kaip randa. Kreipkis
ar rašyk:

CHAS. RINGER,
2924 E. 79th st., Chicago, Ill.

AUTOMOBILIAI.

Parsiduoda:—Puikiasis Locomo-
bile Limosinas, 6 cilindrių, 50 ark-
lių spēkos, 7 pasaeziams, brangiau-
sio darbo, geriausiam padėjimui,
taip kaip naujas. Kasavo \$6,750,
parsiuduoda už \$1,800. Turintis šį
automobilį gauna pirmenybę vi-
suose pagrabuose, parodose ir t.t.

Taipgi parsiduoda Welch Detroit
7 pasaezių touring automobilis
gerame padėjime, tvirta mašinerija,
gal važiuoti kad ir praeislaiais ke-
liais. Kasavo \$3,500, parsiduoda
už \$600. Atsiųskiti pas

Dr. Kulis,
3259 So. Halsted gat., Tel. Yards 1532

Geras arklys ant pardavimo.
Parsiduoda arklys—vienas ar su
vežimu ir pakinklais, iš prieštais
vartojimo mašinos. Kam reikalinga,
greitai atsiųskiti. Perkantis bus už-
ganėdintas.
3614 So. Morgan st. Tel. Yards 5770.

Reikalavimai.

Reikalinga —keletas gerų vyrų
užėmimui agentystės. Agentai, dirb-
dami 8 valandas dienoje, gali už-
dirbti nuo \$30 iki \$100 į savaitę.
O agentai, dirbami 2 ar 3 valan-
das vakarais, gali uždirbti nuo 10
iki 30 dol. į savaitę. Taigi, no-
rėdami šią vietą užimti atsielkite,
rašdami lietuviškai, arba atsilan-
kykite nuo 9 iki 12 vak. dienos
laikui:

The Kerosene Specialty Co.

Ant Pardavimo.

PIGIAI PARSIDUODA.

2 filiatų medinis namas (2957
East 81st st.) Chicagos dalyje
Cheltenham (arti 81-mos gat. ir
naujojo bulvario). Įtaisyta gas-
zas, toiletai, tvartas, gražus kie-
mas, puošnūs medžiai. Gy-
venk vienam filiate ir imk randą
už kitą filiatą. Kaina \$2,500.
Mažas įmokėjimas, likusioji da-
lis taippat, kaip randa. Kreipkis
ar rašyk:

CHAS. RINGER,
2924 E. 79th st., Chicago, Ill.

AUTOMOBILIAI.

Parsiduoda:—Puikiasis Locomo-
bile Limosinas, 6 cilindrių, 50 ark-
lių spēkos, 7 pasaeziams, brangiau-
sio darbo, geriausiam padėjimui,
taip kaip naujas. Kasavo \$6,750,
parsiuduoda už \$1,800. Turintis šį
automobilį gauna pirmenybę vi-
suose pagrabuose, parodose ir t.t.

Taipgi parsiduoda Welch Detroit
7 pasaezių touring automobilis
gerame padėjime, tvirta mašinerija,
gal važiuoti kad ir praeislaiais ke-
liais. Kasavo \$3,500, parsiduoda
už \$600. Atsiųskiti pas

Dr. Kulis,
3259 So. Halsted gat., Tel. Yards 1532

Geras arklys ant pardavimo.
Parsiduoda arklys—vienas ar su
vežimu ir pakinklais,

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Seniausia ir tvirčiausia Lietuviška Banka Chicagoje.
Isteigta 1893 metuose.

Valdo kelesdešimtys bagočiausiu Budinku ant Bridgeporto.

PRIMA pinigų taupinimui nuo vieno Dolario iki didžiausių sumų ir moka už juos 3 procentų metams.

SKOLINA pinigų pirkimui ir statymui namų Chicago mieste.

PERKA ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir storus ant lengvų išmokėčių.

PERKA ir parduoda Morgečius ir Bonstus, nesantius 4, 5 ir 6 procentų. ATVAZIAVUSIEMS Chicagon iškolektuoja jų pinigų, paliktus kitose bankose. ISMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant rusų. SIUNČIA pinigų į Lietuvą, Rūsiją ir visas dalis svieto pigiai ir greitai.

PARDUODA šifortas ant visų linijų ir parupina nuo Rusijos konsulo pasportus važinėjantiems Lietuvon, Rūsijon.

BIZNIERIAMS duoda Čekių knygeles, su kuriais tai čekiais jie apmoka algas, bilas ir visokias kitas išmokėtis. Čekiai yra praktiškiausias ir lengviausias budas vedimo rokmūdų biznyje. Jokių biznierių be bankos čekių negali šiandien atsikandinti savo biznį vesti.

PADARO Dovieennastis ir visokius kitus rejtentališkus raštus gerai ir pigiai. PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiai įrengtoje Bankoje, prie kurios nė vagis, nė ugnis negali prieiti.

Lietuviai iš kitų miestų ir farmų gali šioje Bankoje atlikti savo reikalus per laisvus. Rašykite adresu:

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Atvažiuojusius iš KITUR MELDOJIAIME aplankyti ir mūsų Banką.

BANKOS VALANDOS:

Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro.
Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.
Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

Ar skaitel seniausią ir rimtą populiarišką mokslišką mėnesinį laikraštį

"LAISVOJI MINTIS"

Laisvoje Mintyje kas mėnesis telpa straipsnių iš įvairių mokslų, politikos, religijos, sociologijos ir socialio klausimų sričių.

Laisvoji Mintis tarnauja Amerikos Lietuviams jau penkis metus. Laisvoji Mintis yra labai didelio formato magazinas ir trumpoje atei-tyje mano dar padidėti.

"Lais. Min." kaina metams \$2.00.
Pusel metų 1.00.
Pavienis numeris 20c.
Siųsk 20c kad ir krasaženkliais, tuoj gausi "Laisvosios Minties" vieną nu-merį. Adresas:

"LAISVOJI MINTIS"

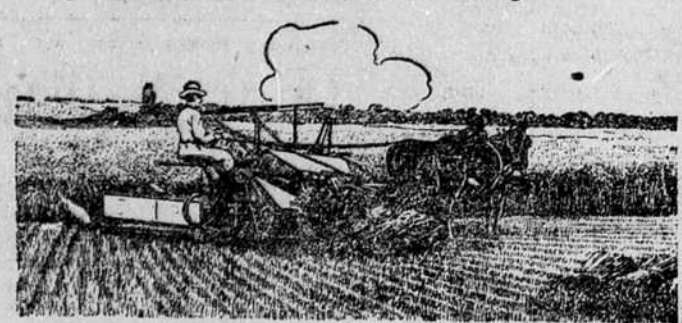
2627 Calumet Ave. Chicago, Ill.

FARMOS GERIAUSIOS FARMOS:

Pigiai parduodu geriausias gatavas farmas su budinkais, sodais užtaisais jėvais; turin visokio didumo farmų, žemė-molis su juodžemiu ir molis su smiltimis malšyta, derlingiausi žemė, pilsro sorto visokiems jėvams ir šienams ir sodams. Turu daugybę farmų neisdirbtų žemių labai pigiai parduodu ant lengvų išmokėčių. Žemė atsakandai gera. Didžiausioj Amerikoje lietuvių fermerių kolonijoj kur aš jau esu pardavęs 320 farmų lietuviams aplink miestą Scottville, Mason County, Michigan. Kuris yra turtingiausias fermerių miestas visame stato Mich. Viduryj derlingiausių ir gražiausių, lygių laukų kolonijoj (plentai). Upės ir ežerai pilni žuvų. Scottville yra lietuvių kolonijos cent-ru; randasi arti prie Michigan ežero portavo miesto Ludington. Turime geriausią transportaciją vandeniu-lais ir geležinkeliais; turime turgus, jėvų melynias, bankas, bažnyčias, geriausias mokyklines ir visas vėga-das. Igal nelaukdamas atvažiuok pas mane į Scottville, Mich., aš turu geriausių žemių su molis, juodžemiu ir malšytą žemių, geriausio gatunko, kokių gali rasti Amerikoje. Apgyven-tame gražiausiame krašte nusipirkei nuo manęs farmą, pats ir tavo šėlu- na džiaugiasi ir tapsi bagotu fermeriu. Norinti pirkti gerą farmą rašykite tuoj, gausite žemėlapi (mapą) lietuvių kolonijos ir farmų katalogą. Adresas:

ANTON KIEDIS,
Peoples State Bank Building,
Scottville, Michigan tion, Chicago.

Pėdus Rišančios Mašinos, Pjau- jančios Mašinos ir Ryšiai.

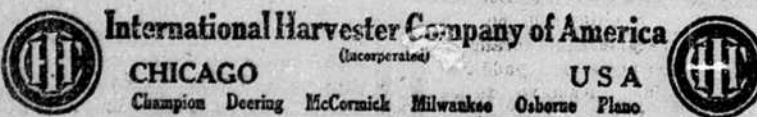
OL DA TOLI laukų valymas, tai laikas apžiūrėti jūsų mašinas šienavimui ir jėvų pjovimui. I nekurias reikės atkreipti atyda. Gal jau jums reikės naujos mašinos pėdams risti, ar jėvams pjaut, kad kuodaugiančiai surinktų nandos nuo jėvų laukų. Užsisakykite naujas mašinas pas jusų pardavėją ir sužinokite, kokie pataisymai jums reikalingi, kol da yra daug laiko.

Kuomet jums reikės naujos mašinos jėvų pjovimui, ar šienavi-mui, tai pirkitė vieną iš tokių užsitikimų ryšių, kurios yra pragar-sėjusios ilgų metų tarnavimu. Išsirinkite mašiną iš tarp turinčių šiuos vardus:

CHAMPION MILWAUKEE DEERING OSBORNE McCORMICK PLANO

Jūs rasite vieng iš jų vardų, arba vardą "International" pažy-mėta ant geriausios, žvelniansios ir vienodžiausios virvės ryšiama. Po kiekvieno iš šių septynių ženklų virvė padaroma penkeriopo laipnio: sisal, standard, extra manila, manila ir purė manila.

Reikalaukite nuo vietinių pardavėjų katalogo apie International Harvester pėdų rišamasias, ar plaukamasias mašinas, arba rašy- kite pas

VALDYK UKĖ ARKANSASE AR LOUISIANOJE.

Mažas mokeskis nusipirkti Tamstai gerą 40 akry ukę ant iškirstų miškų žemių. Daug Europoje gimusių žno- nių tapo turtingais ant žemių Arkan- sas ir Louisianos vasitijose. Tamsta ir užlaikydamos vasarnamius, taip gali padaryti tą patį. Nepirgimystė atėjo, pas slavus, čekus, lenkus, lie- tuvius ir kitus žmonis, ant šių žemių kolonijose apsigyvenusius. Reiklau- kite šiandieną pilnų nurodymų ir pre- kty. L. M. Allen, P. T. M. Rock Island Lines, Room 713 La Salle Sta- tion, Chicago.

FARMŲ PIRKĖJAI KREIPKITES PRIE MANĖS.

Aš suteiksiu geriausią rodą, kaip nusipirkti farmą nuo patį savininku. Aš, gyvendamas lietuvių kolonijose, budamas pats fermeriu ir storninku, ir užlaikydamos vasarnamius, taip daug žmonių atsilanko pas mane ir taip daug dažinai visokių farmų ant pardavimo su triobomis, sodais, ge- vuliais ir padarais ant lengvų išmo- kėčių. Platenėms žinioms kreipki- tes laisku.

ANTANAS ZABELA,

33acook, Mich., Box 1, Lake County.

Teleskopai ir Stereoskopai.

Vieno Teleskopo kaina 75c, o 5 serijų \$3.45, bet perkant sykiau, parduodam viską už \$3.20.

Katalogą Teleskopų, Stereoskopų ir visokių knygų pristūdiame uždyką.

Reikalaudami adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.,

3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

KUR GAUTI "LIETUVĄ".
Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c šiose vietose:

CHICAGO, ILL.

"Aušros" skaityk., 3149 S. Halsted st.
J. I. Bagdžiusas, 2334 S. Oakley av.
A. Dargis, 726 W. 18th st.
Naujienos Publ. Co.,

1840 So. Halsted st.

J. Drasdauskas, 10806 Wabash av.

Ant. Kasperas, 3416 Auburn av.

Zig. Micevičia, 2342 S. Leavitt av.

M. J. Tananevičia, 670 W. 18th st.

Mike Valasakas, 349 Kensington av.

M. A. Vabol, 1700 N. Ashland av.

Juožas Žitkus, 628 W. 18th st.

BALTIMORE, MD.

A. Degutis, 112 N. Green st.

BROOKLYN, N. Y.

Ant. Jankauskas, 65 Hudson av.

Balt. Juozapavičius, 222 Grand st.

J. Derengowski, 166 Grand st.

Ant. Plochocki, 87 Grand st.

M. Balauskas, 119 Grand st.

A. Grudziński, 184 Grand st.

CLEVELAND, OHIO.

P. Šukys, 2120 St. Clair av.

ELIZABETH, N. J.

Dom. Boczkus, 211 First st.

LAWRENCE, MASS.

A. Ramanauskas, 101 Oak st.

LOWELL, MASS.

A. Jankauskas, 131 E. Merrimack st.

MONTELE, MASS.

B. P. Miszkis, 35 Arthur st.

NEW HAVEN, CONN.

K. A. Makarevich, 255 Wallace st.

PATERSON, N. J.

Atkins Bros., 273 River st.

PHILADELPHIA, PA.

M. A. Ignotas, 1028 So. 2nd st.

PORTLAND, OREG.

Bowman News Agency,

UTICA, N. Y.

W. S. Tarasovskis, 18 Charles st.

A. Vilčinskis, 95 Lafayette st.

WORCESTER, MASS.

M. Paltanavičia, 15 Millbury st.

WATERBURY, CONN.

K. Ch. Kazemėkas, 785 Bank st.

WAUKEGAN, ILL.

Jos. Matulėnas, 1408 Lincoln av.

T. M. Baron, 1320 So. Lincoln st.

SHENANDOAH, PA.

T. Kryžanaukas, 102 E. Centre st.

BOSTON, MASS.

J. Ramaszkiewicz, 115 Balen st.

MECHANICSVILLE, N. Y.

J. Gaida, Box 741.

SO. OMAHA, NEB.

A. Zalpis, 3013 R. st.

NEWARK, N. J.

W. A. Leszczynskas, 196 New York av.

HARTFORD, CONN.

J. Milauskas, 23 Sheldon st.

NEMOKĖK RANDOS

SAVO VISĄ AMŽIŲ, BET GYVENK SAVO NAME.

Šitie Nauji Mūriniai Namai (6 is viso) ant 3 pagyvenimų randasi ant West 23rd Place, tarpje Leavitt St. ir Hoyne Ave., Chicago, Ill.

Tik Vienas Blokas nuo Lietuviškos Aušros Vartų Bažnyčios ir mokyklos. Labai para- kiai į visas strikyrių linijas ir tik du blokai nuo vištinio geležinkelio (Elevated Road). Tiktai nuo 10 iki 15 minutų eimo į didžiaus- sius nuolat dirbančius fabrikus užlaikantius suvis 25,000 darbininkų.

Nusipirk viena iš šių Naujų Mūrinų Na- mų, kurie parduodami ant labai lengvų išlygų. Randos pinigais išmokėsi namą. Būsi gaspa- dorus, nieko nebijosi ir nereikės tiulotai kraustyti, daryti sau bereikalo lėšas ir gadin- ti savo daiktus.

Tamistos draugai ir pažįstami, turėdami ma- žiau pinigų, pirko namus ir šiandien gerai sto- vi. Ar duos save valenki? Ar nestabdo į kito kšenių pinigų dėti? Todėl nelauk nieko, bet pirk sau vieną iš šių naujų mūrinų namų ant 3 pagyvenimų, pakol dar neįparduoti.

Šitie namai yra pastatyti ant lotų, turinčių 28 pėdas pločio ir 125 pėdas ilgio. Namas nuo namo atskirtas 6 pėdom ir puse, todėl turi užtikrinimą, kad niekas niekad neįstytų ir neatsis višios ir oro, kas labai tankiai at- sitinka su namais, pastatytais ant siurų lotų, turinčių tik 24 pėda pločio.

Šitie namai yra pastatyti iš geriausio mate- rijolų ir geriausio darbo. Visas yra gva- rantuota—gauti ant rašto užtikrinimo—ko jo- kis kontraktorius neduoda. Kojam namo yra 3 randos po 4 ir 5 kambarius. Visi miego- jimo kambariai (Bedroom) yra dubėjavi, di- dži ir raminai. Kogeriausios maudyšės ir si- sinkos. Naujausios mados gazu ir pečių sil- domi vandeniniai boileriai. Labai puikios sie- nos inbulavotos sėpos su prancūziškais zer- kolais. Gazu ir elektra visose kambariuose. Visi kambariai daliai išmalevoti, o seklyčios (frontines) puikiai išopieruotos. Ant visų langų yra užtraukos ir frankoni karčiukės, ir daugelis patinų kitų įtaisų. Geriausiai yra viska matyti savo lozonimis akimis, o persi- tikrinti, kad šitie namai yra pastatyti, kad būtų geriausi ir ne tik ant trumpo laiko.

Pirkdamas vieną iš šių naujų mūrinų namų, gausi geresnį namą negu pats galėtum pastatyti ir užsėdėti mažiausiai septynis si- mus doliarų ir neturėsi nupiegti nei klapato su kontraktoriais. Nusipirkis ir kraustykis, išlygos taip lengvos, kad neįsiki kaip namo imokai. Visos gatvės išmenutuotos ir ap- mokytos—nėra jokių mokesčių. Visi, kurie pirko mano pastatytus namus yra užgandinti, busi ir Tamsta pilnai užgandinti. Jeigu nie- ad nieko neįpradai, tai niekad nieko ne- turėsi. Šiandien yra geriausia diena pradėti. Dėl platesnių žinių kreipkitės asmeniškai ar- ba raštu:

JONO BAGDŽIUNO BANKA,

2334 S. Oakley Av., kampas 23 Pl., Chicago, Ill.

Bankinės valandos nuo 8 ryto iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. po piet.

PHONE DROVER 4247

DR. J. JONIKAITIS

MEDIKAS IR CHIRURGAS

4611 So. Ashland Ave., Chi-go.

"ATEITIS"

"ATEITIS" šėdindėję bendrovė, in- korporuota ant \$25,000. Da- bar laikas užsireti "Ate- iti". Reikalaukit vieno nume- rio patūrėjimui uždyką. Adresuokit taip:

"ATEITIS"

366 W. Broadway,

SO. BOSTON, MASS.

GERIAUSIA DOVANA draugams Lietuvoje

jei lietuvių katalikų

savaitinis laikraštis

"DRAUGAS"

"DRAUGAS" padoda žinių iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos lietu- vių gyvenimą, suteikia daug skaity- mo iš visomenės, politikos, litera- tūros, gyvenimo, ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbinin- kams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.

Rusų cenzura "DRAUGA" į Lietuvą įleidžia

"DRAUGAS" atlieka met. \$2, pusel m. \$1; Užsienio metams \$3, pusel metų \$1.50

DRAUGAS PUB. CO.

1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

Telephone Drover 6114

MOKYKIS BARBERYSTES.

Mes išmokiname šio lengvo, šva- raus ir greitai išmokamo amato į ke- lias trumpas savaites; geriausi ren- giniai; ekspertai mokinai; frankiai su- tokliama; darbas kiekvienam žmogui; atleikite pamatyti mus arba rašyti uždyką gaunamoms informacijoms.

BURKE BARBER SCHOOL,

610 W. Madison st., Chicago, Ill.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

Mes neesame bankieriai, bet mes gvarantuojame Tamstai suče- dymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vy- ramis ir vaikams padarome ant orderio naujus siutus nuo \$30.00 iki \$50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo \$25.00 iki \$60.00 ant orderio darytus siutus parduodame po \$5.00 ir brangiau.

Naujas ir truputėlį dėvėtas kelnės nuo \$1.00 ir brangiaus.

Vaičių siutai \$2.50 iki \$7.50.

Skrynios ir valyzai.

S. GORDON,
1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.

Storas atdaras kasdien ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėliandais—iki 6 val. vakare.

So. Halsted Furniture House

3224-26 So. Halsted St.

Didžiausia Lietuviška Naminių Rakandų

(Furniture) Krautuvė Chicagoje.

Geriausias laikas pirkti naminius daiktus (Fur- niture) pavasaryj, kuomet šeimyninė visus namus valo. Reiklau- dami gražių ir tvirų stalų, kedžių, komodų, pas mus didžiausį pa- lovų, sofų, divonų ir visokių kitų name rei- kalingų daiktų, rasite sirinkimą.

Labai gražūs ir pigūs kudiakams vezimėliai (Baby Car- riages). Mūsų ledauinės (Ice Boxes) yra žinomos, kaip ilgiausiai palaikančios ledą.

Šį pavasarį parduodame viską nužemintomis kainomis. Ateikite pažiūrėti ir persitikrinti, kad niekur taip pigiai ne- pirsikite, kaip pas mus. Mūsų prekės gvarantuotos, pa- tarnavimas greitas ir mandagus.

Reikalaujantiems parduodame lengvais savaitiniais ir mė- nesiniais išmokėjimais.

Krautuvė atidaryta vakarais:

Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis.

South Halsted Furniture House

Telephone Drover 700

3224 So. Halsted St. Chicago.

Rašomos Mašinos.

Pigiausios ir geria- usios rašomosios ma- šinos (typewriters) "New American" už \$10.00.

Jeigu nori turėti dru- tą, pigią ir gerą rašo- mąją mašiną, tai pirk "New American" o ne- sigallėsi.

"New American" ra- šo taip gražiai, kaip mašina, pirktą už \$100.

Jos sistema taip pa- prasta, kad kiekvienas, paėmęs ją iš savo ran- kas, iš pirmo sykio su- pranta, kaip su ją ra- šyti.

Katalogą rašomųjų mašinų ir visokių kny- gų pristūdiame uždyką.

Agentams ir perkupčiams, perkant kelias mašinas, duodam gerą nuosimtį.

Reikalaudami adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.,

3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

RAŠOMOS MAŠINOS

RAŠOMOS MAŠINOS

RAŠOMOS MAŠINOS

RAŠOMOS MAŠINOS

RAŠOMOS MAŠINOS

RAŠOMOS MAŠINOS

RAŠOMOS MAŠINOS

RAŠOMOS MAŠINOS

RAŠOMOS MAŠINOS

RAŠOMOS MAŠINOS

RAŠOMOS MAŠINOS

RAŠOMOS MAŠINOS

RAŠOMOS MAŠINOS

D-re Maria Dowiat-Sass

Motery ir vaikų ligų specialistė

Ofis:
1725 West 18th Street
Tarp Paulina ir Wood gat.
Phone Canal 1203Valandos:
ryt 8:30 iki 12:00 val. ryto
12:15 iki 8:00 val. vak.
Nedėlioms
nuo 12:00 iki 12:00 val. rytoRezidencija
5208 W. Harrison Street

Tel. Austin 737

Valandos:
tikrai iki 9:00 kiekvieną rytą**Dabar Jau Galima**Atvažiuot iš Lietuvos
ir į Lietuvą.

Likortės atvažiuoti iš Archangelsko į Chicago kaštuoja \$71.00

Išvažiuoti iš Chicago į Petrogradą (Peterburgą) \$64.60

Kelionė ima tik 13 dienų pervedenį.

Šifkortes ir pasportus gausite

A. Olszewskio Bankoje

3252 So. Halsted St. Chicago.

PAVASARIS

ARTINAS pavasaris ir kiekvienas rupinasi apie save: tai ir mūsų rupinamės, kad užganėdintume mūsų kostumerius su mūsų tavorais. Reikalaujame pirkti siutų ar kitų aprėdų ateik pas mus ir matysi, ką gali gauti už savo pinigus.

SIUTAI NUO \$5.00 iki \$30.00

Visokių spalvų ir padaryti pagal naująsią madą. Pas mus pirkis, pirkinytis netik—mes apmainsim, arba pinigus sugrąžinsim.

Taipgi prosinam visą metą DYKAI Pas mus pirkiesiems

Štoras Atdaras Vakarais

Utarinke, Ketverge, Subatoj, Nedėliomis ligi pietų.

Bridgeport Clothing Co.

3246-3248 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Jau Išėjo Iš Spaudos**MILŽINIŠKAS VEIKALAS
TIKĖJIMU ISTORIJA**

Visas veiklas sudaro 1086 puslapius gražaus ir lengvai skaitomo rašto. Knyga yra papuosta skaitlingais piešiniais, kurie palengvina skaitymą ir padaro jį daug vaizdingesniu.

Šią milžinišką knygą parašė, bendradarbiaujant visai eilei kitų mokslininkų, žinomai visame pasaulyje mokslininkas D. P. Chantepie de la Saussaye. Lietuvių kalbon vertė J. Laukis.

Sioje knygoje skaitytojas ras pilną apžvalgą visų tautų tikėjimų-religijų, pradedant nuo seniausių amžių ir baigiant dabartiniais laikais.

Skaitydamas Tikėjimų Istoriją, suprasi, kaip žmogus laipsniškai tobulinosi savo tikėjimiskose pažvalgose, kol galop nepriejo prie dabartinių tikybų. Tikėjimų Istorija yra veidrodžiui, kuriame aiškiai, kaip ant delno, matai žmogaus dvasios plėtojimosi kelius. Negalima suprasti žmonijos vystymosi, jeigu nežinai, kaip išsivystė tikyba. Tą gi galima kaip sykis sužinoti šioje naujoje Tikėjimų Istorijoje.

Tikėjimų Istorija yra milžiniškiausiu lietuviškai parašytu veikalu toje šakoje.

Knyga yra didelio formato, gražiais tvirtais apdarais, nugara ir kampai skuros, šonai audimo, aukso titulu ant nugaros.

Kaina tikrai \$5.00. Sulyginus su veikalo didumu ir jo svarba, kaina yra be galo maža.

Kiekvienas skaitantis save apsviestu ir norintis būti inteligentišku lietuviu privalo butinai perskaityti šią knygą.

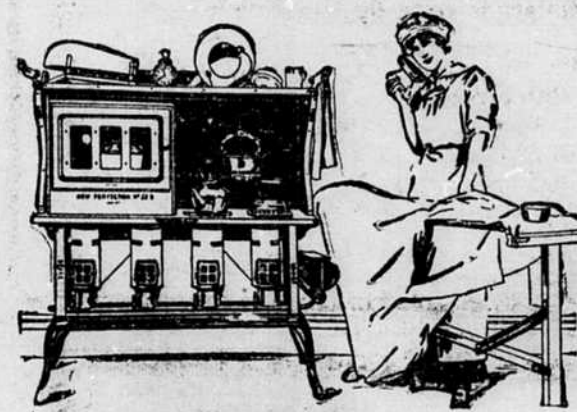
Reikalavimus Siųskite Antrašu:

Lietuva Publishing Company

A. OLSZEWSKI, Pres.

3252 So. Halsted St.,

CHICAGO, ILL.

VESI VIRTUVĖ

Vėsi virtuvė prosijimo dienų gali but tik prie

**New Perfection
WICK FLAME
Oil Cook-stove**

Visa šiluma yra degėje—ne kambaryje. New Perfection yra pigesnis negu angliai—ir verda geriausias. Spirgina, kepa, džioviną. Visada gatavas vartojimui, lengvai nustatomas; šilumos duoda tiek, kiek jos norima. Su 1, 2, 3 ar 4 degėjų didumo.

Visuose geležiniuose ir didžiausiose krautuvėse.

STANDARD OIL COMPANY(AN INDIANA CORPORATION)
CHICAGO, ILL.

LIGONIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE

S. L. A.

Visi lietuviai rašykite prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant \$150 iki \$1000 ir priegtam, mokėdami po 30 c. į mėnesį, gaunate iš S. L. A. po \$6.00 į savaitę pašalpos ligoje.

Reikalaujame informaciją, kreipkitės šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS, S. L. A. Sekr.
307 W. 30th St., New York City.**Mokiname Angliškai**

Visose dalyse Amerikos ir Kanados

Vienintelė mokykla, kurioje kiekvienas gali išmokti Anglišką kalbą, labai trumpame laike, šios mokyklos naujasis ir tobuliausias metodas. Mokymai per laisvą, visose dalyse, už labai mažą atlyginimą: teįjau kiekios dienomis ir vakarais. Jeigu nori išmokti greitai Anglišką kalbą, ateik ar rašyk plačiau žinoti.

American School of Languages

1741 W. 47th Street, Chicago, Ill.

Lietuviškų Knygų Krautuvė

Mylėtojai gerų knygų, norinti išlaikyti savo protą ir išsimokinti Anglišką kalbą, kviečiami pirkite Knygas iš mano krautuvės. Čia gaunama visokios lietuviškos knygos, taipgi Angliškos ir Lenkiškos ant užsakymo. Scenos mylėtojų rateliai imdami komplektus, s. v. gauna pagimą kaina. Krautuvė adara kas vakaras.

13 kitų miestų atsišauksimais, pasiūniui katalogą dykai. Adresas:

M. J. DAMJONAITIS

901 West 33rd St., CHICAGO, ILL.

F. P. Bradchulis

Attorney & Counselor at Law

Lietuvius Advokatas

30 N. LaSalle St., Chicago, Ill.

Sleek Exchange Bldg., Rooms 1107-1111

Telephone Franklin 1173

Gy. 3112 S. Halsted St., arti 31-a

Telephone Yards 3159

LIETUVIŲ LIUTERONŲ ATYDAI

Iš priežasties europinės karės dabar negalima gauti jokių knygų iš Europos. Bet mes da turime po keletą lietuviškų liuteroniškų maldaknygių ir giesmių knygų savo krautuvėje, ir pas pas mus da galite jų gauti.

Todėl, kurie reikalaujate minėtų knygų, tai pasiskubinkite, kol jų turime, nes šioms išsibaigus, negausite niekur, kol karė nepasibaigs. Rašykite umai, o prisišime katalogą.

LIETUVA PUB. CO.,

3252 S. Halsted str., Chicago, Ill.

Geriausi Karlioutojai, Tėvyneje

nienas. Gaudite jo iš savo apieksos, jautis savo išsilavinimą Vokietijos universitetuose. Čia jie yra mokiniai išvyti savo kum kaip ir prota. Tarp gerų dalykų, jų šimtinę profesorų patariamų, yra vadinamas vartojimas selyko ir apy, mų alaus kaip

ALMA MATER

Šiai nesulyginamas alus yra paeom 50 metų alaus darymo žinojimo, paremto paveldingą 20-to šimtmečio istaiga. Tai yra geriausias alus iš visų, kurie yra paeomami iš geriausių medų ir apynių, augančių pasaulyje. Užsakykite dėze šiadien.

Telefonuokite, Calumet 3401-3402. McAvoy's Malt Marrow yra specialus ontai, sa iš selyko ir apynių sveikatai lyti ir atgaivinti. Pūkus tonikas ligoniams ir sergantiems.

McAVOY BREWING CO., CHICAGO, ILL.

KATALIKAS

AMERIKOS
LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

KATALIKAS

VISUOMENES.

Literatūros ir Politikos iliustruotas laikraštis

Amerikos Lietuvių Dienraštis "KATALIKAS" padeda vėliausias žinias apie karą ir visokius statistinius pasaulyje. Visuomet pilnas indonų straipsnių.

Dienraštis "KATALIKAS" eina tautiška-krikščioniškoje dvasioje.

DIENTRASCIO KAINA:

Metams	\$5.00
Pusei metų	3.00
Trys mėnesiai	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Europoje metams	7.00

Praneškite savo adresą, o gausite pasiūlymą: vieno numerio toliau.

TAIPPAT UŽLAIKOMA

Didžiausia Knygų ir Muzikos Krautuvė

REIKALAUJITE KATALOGO

Rašydami laiškus ir siųsdami pinigų višados adresuokite šitai:

TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY

3249-53 South Morgan Street
CHICAGO, ILL., U. S. A.

Tel. Canal 2113

DR. A. YUŠKA

LIETUVIŠ GYDYTOJAS

1749 SO. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

CORNER 18th STREET

Tel. Canal 4052

EVESKIO Prekybos ir Kalbu

Dieninė ir Vakarinė **MOKYKLA**

MOKINAMA:

Anglių kalba nuo pradines iki augščiausios	Lietuvių Vokiečių
Arithmetika	Prūsų ir Lenkų
Anglišk. Matematinė literatūra, Geografija	Knygdavystė Gražrasti, Laikų rašymas
Politiška Ekonomija	Pravjos taisyklės ir tt.

G. Leveskis, Vedėjas Mokyklos

3106 So. Halsted St., Chicago.

DU-KART NEDELINIS LAIKRAŠTIS

THE SUN

Eina jau 25 metai

Utarinkais ir Pėtnyčiomis

Prenumerata metams \$2.50

„ „ pusei metų \$1.25

Adresuokit taip:

W. B. BOCZKOWSKI CO.,

Mahanoy City, Pa.

GERA PROGA!

Cremitika Angliškoskalbų mokyklai mokytis (apdaryta) \$1.00

Vaikų Draugas arba kaip mokytojai ir rašyti be mokytojo.

Naujas Budas mokyklai rašyti be mokytojo.

Arithmetika mokinimui rokančių su paveikais (apdaryta). 35c

Viso \$1.60

Kas atsiųs šikrępa šitą apgarsinimą iš "Lietuvos" ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c pigiau.

P. Mikolainis

Box 62 New York City

Dr. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFISAS—Kampus 31 ir So. Halsted gat.

(Apiešimas vėsi apylinkė) CHICAGO, ILL.

GAMOS ISTORIJA

Pagal Pov. Bert, vertė Dr. A. Bacevičia. Knyga 3 dalyse: I dalyje telpa aprašymas įvairių gyvulių; II dalyje—aprašymas visokių augalų; III dalyje—apie akmenis ir žemę. Trumpai ir suprantamai išaiškina gamtos istoriją, aiškesniam supratimui telpa 126 paveikslėliai: žmonių, paukščių, gyvulių, žvėrių, žuvų, vabalių, žolių, augalų, akmenų ir t.t.

Gamtos istorija yra labai žingeidi ir kiekvienam žmogui reikalinga pažinti. Gamta—tai visų gyvųjų motina, todėl mes ją privaiome geriausiai, pažinti—studijuoti gamtos mokslus. Kas nepažįsta gamtos, jos įstatymų, tas nesitaiko prie gamtos, ir tokis neigiam gyvena, nyksta ir žūva. Užtai reikia pažinti gamtą, jos gražumą ir paslaptis. Knyga Gamtos istorija yra gražiai ir aiškiai atspausd., 210 pusl. Popieros viršais. Kalna

Ta pati drutais audimo viršais 50c.

Norėdami gauti šią knygą, kreipkitės krautuvėn:

M. J. Damjonaitis,

901 West 33rd str., Chicago, Ill.

NEW CITY SAVINGS BANK

4601 So. Ashland ave., Chicago.

A. J. BIERZYNSKI, pres.

Pirma bankon pinigų ir moka 2%.

Už sūdėtus pinigus mūsų banko duodame čekių knygute, iš kurios parašyti čekiai tinka visur. Skolina pinigams ant Real Estate, Perka ir parduo da namus ir lotus. Išsamo bankines skryneles (boxes) po \$2.50 metams. Parduo da šifkortes ir siūcia pinigų į visas svieto dalis.

Bankos Valandos: Penedėliai, se nedomis, ketvergalis ir subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro; nedėliomis, utarinkais ir pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

TELEPHONE DROVER 7215

Geriausia Akušerka

O. Jonikiene

3364 S. Halsted St.

(Kampus 34 to)

Chicago, Ill.

Bell System

Apiplanuojant tamstos darbą nepamiršk priskaityti išmokėjimų viešose stacijose Telefonų Kompanijai. Jei gu tamsta neturi nuosavos linijos, tai sekančią geriausiu daiktu yra viešoji stacija.

Kada biznis mažumą sumažėja, laikas gerai apvertintas—tai yra pinigai. Negaisink laiko, bėgiojant iš vietos vieton, o užiek į arčiausią viešą telefonų staciją ir pasiek savo kostumerius iš ten.

Tamsta gali daugiau padaryti ir tas visai mažai kaštuoja vartojant

Telefono Kelia.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100